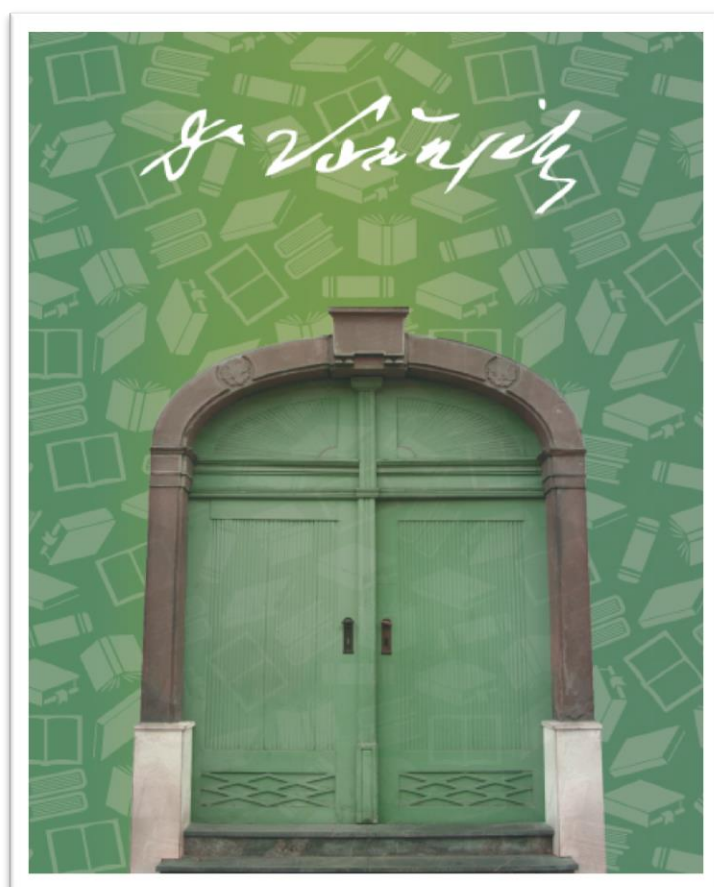

**LETNO
POROČILO
KNJIŽNICE
JOSIPA VOŠNJAKA
SLOVENSKA BISTRICA
ZA LETO 2021**

Slovenska Bistrica, februar 2022

KAZALO

A. POSLOVNO POROČILO.....	3
1. UVOD	3
1.1 KRATKA ZGODOVINA RAZVOJA KNJIŽNICE	3
1.2 SPLOŠNA KNJIŽNICA IN NJENA DEJAVNOST	4
1.3 KNJIŽNIČNA MREŽA	6
1.4 ZAKONSKE PODLAGE ZA IZVAJANJE DEJAVNOSTI JAVNE SLUŽBE	6
1.5 CILJI KNJIŽNICE JOSIPA VOŠNJAKA SLOVENSKA BISTRICA	7
2. POSLOVNO POROČILO	10
2.1 NOTRANJA ORGANIZACIJA DELA	10
2.1.1 Nabava in obdelava knjižničnega gradiva	10
2.1.2 Izposoja in vračanje gradiva	10
2.1.3 Domožnanstvo	11
2.1.4 Ostale dejavnosti knjižnice	13
2.2 PROMOCIJA KNJIŽNICE	14
2.3 V SODELOVANJU JE MOČ – SODELOVANJE Z DRUGIMI INSTITUCIJAMI	16
2.4 NAŠI PROJEKTI IN AKCIJE	21
2.5 ZAPOSLENI – SRCE KNJIŽNICE	27
2.6 STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE ZAPOSLENIH	27
2.7 KNJIŽNIČNA ZBIRKA	29
2.7.1 Nabava knjižničnega gradiva	30
2.7.2 Nakup knjižničnega gradiva	32
2.7.3 Prirast knjižničnega gradiva	32
2.8 OBDELAVA GRADIVA IN UREJANJE KNJIŽNIČNE ZBIRKE	35
2.9 ODPIS KNJIŽNIČNEGA GRADIVA	36
2.10 ČLANI KNJIŽNICE	36
2.11 OBISK V KNJIŽNICI	38
2.12 KNJIŽNICA NA You Tubu	39
2.13 SPLETNA KNJIŽNICA mCOBISS	40
2.14 IZPOSOJA GRADIVA	40
2.14.1 Izposoja gradiva	40
2.14.2 Stepišnikov koš – knjiga na dom	41
2.14.3 Izposoja e-knjig	42
2.15 PREGLED PRIREDITEV IN DOGODKOV V KNJIŽNICI	44
2.16 UPORABA KNJIGOMATA	46
2.17 PROSTOR IN OPREMA	47
2.18 OBRATOVALNI ČAS	47
2.19 DELO ORGANOV KNJIŽNICE	48
3. POVZETEK IN ZAKLJUČEK	49
B. RAČUNOVODSKO POROČILO.....	52
1. BILANCA STANJA	53
1.1 POJASNILA K BILANCI STANJA	54
2. IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV	58
2.2 POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV ZA LETO 2021	58
2.3 POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI	68
2.4 POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA ZA LETO 2021	68
2.5. POJASNILA K IZKAZU RAČUNA FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB DOLOČENIH UPORABNIKOV	69
2.6 POJASNILA K IZKAZU RAČUNA FINANCIRANJA DOLOČENIH UPORABNIKOV	69
3. DAVEK OD DOHODKA PRAVNIH OSEB ZA LETO 2021	70
C. IZJAVA O OCENI NOTRANJEGA NADZORA JAVNIH FINANC.....	71

A. POSLOVNO POROČILO

1. UVOD

Letno poročilo Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica (KJV) je sestavljeno v skladu z 21. členom Zakona o računovodstvu iz:

- **poslovnega poročila** in
- **računovodskega poročila**, ki je sestavljeno iz računovodskih izkazov (bilance stanja, izkaza prihodkov in odhodkov) in pojasnil k izkazom.

Letno poročilo KJV za leto 2021 daje vpogled v podatke o opravljenem delu zavoda v minulem letu. Prinaša podatke o sestavi knjižnične zbirke, prirastu in izposoji gradiva, obisku in članih knjižnice. Pojasnjuje prizadevanje knjižnice za uspešno opravljanje njene primarne dejavnosti in njeno vlogo pri promociji, spodbujanju in širjenju bralne kulture.

Pojasnjuje tudi vpetost knjižnice v lokalno okolje in v proces vseživljenjskega učenja. Je odraz zastavljenega poslovnega načrta, zato v določenih delih komentira uspešnost načrtovanega. Ker pa ocena poslovanja temelji tudi na primerjavi rezultatov prejšnjih let, primerja uspešnost poslovanja v nekaterih najpomembnejših segmentih poslovanja.

Dosežene rezultate vrednoti s postavljenimi normativi v Pravilniku o izpolnjevanju pogojev za opravljanje knjižnične dejavnosti kot javne službe. Letno poročilo knjižnice je pripravljeno na podlagi podatkov, ki so jih pripravili strokovni delavci z direktorico zavoda in računovodska služba, ter izpisov statistik v programski opremi COBISS.

1.1 KRATKA ZGODOVINA RAZVOJA KNJIŽNICE

Knjižničarstvo v Slovenski Bistrici ima bogato tradicijo. Prve korenine so vzkile v letu **1858**, ko je zavedni farni kaplan Matevž Vrečko ustanovil prvo farno knjižnico. Z začetki knjižničarstva sta močno povezani imeni **Josipa Vošnjaka** in **Lovra Stepišnika**, ki sta leta **1863** ustanovila knjižnico Slovenska bukvarnica in Bralno društvo pod Pohorjem. Hotela sta izobraziti čimveč preprostih kmetov in jih spodbuditi k branju slovenskih knjig. Te je Lovro Stepišnik s košem prenašal po Pohorju od hiše do hiše in s tem je priznan kot prvi potujoči knjižničar.

Današnja knjižnica je **od leta 1984 poimenovana po narodnem buditelju in slovenskem rodoljuba dr. Josipu Vošnjaku**, ki je z ustanovitvijo čitalnice leta 1868 odigral pomembno vlogo pri ozaveščanju in izobraževanju ljudi.

Po vojni, 11. februarja 1946, je bila ustanovljena **Ljudska knjižnica Slovenska Bistrica**, ki je imela prostore nad kinodvorano v stavbi hranilnice. Od tod se je preselila na Trg svobode 16, ko je bila **8. februarja 1965 ustanovljena Matična knjižnica občine Slovenska Bistrica**. Tukaj je skozi 40-letno obdobje opravljala svoje poslanstvo vse do 8. marca 2004, ko se je knjižnica začasno preselila nazaj v stavbo nekdanje hranilnice na Kolodvorski ulici 8. Začela se je težko pričakovana obnova zgradbe knjižnice na Trgu svobode 16, saj so bili prostori zelo utesnjeni in pogoji delovanja omejeni. Knjižnica je s svojo pestro ponudbo knjižničnega gradiva, informacijske tehnologije in bogato prireditveno dejavnostjo pridobila širok krog uporabnikov. Obnova je trajala dve leti, vse do 8. februarja 2006, ko so

se odprla vrata obnovljene knjižnice, čeprav s staro opremo. Uradno otvoritev knjižnice z novo opremo smo izvedli **9. marca 2007**.

Tako je sedanja knjižnica povezana s preteklostjo in zaključen je krog selitve knjižnice, saj je matična knjižnica ob ustanovitvi leta 1965 knjige prav tako selila s pomočjo učencev iz stare knjižnice na Kolodvorski ulici 8 v novo knjižnico na Trgu svobode 16.

Knjižnica je zasijala v novi podobi v spomeniško zaščiteni stavbi s svojo zgodovino in dušo, ki daje bistriški knjižnici prijazen pečat domačnosti, da se uporabniki v njej počutijo prijetno in sproščeno.

(Iz Zbornika občine Slovenska Bistrica III; avtorica prispevka: Anica Korošec.)

Vizitka KJV Slovenska Bistrica

Naziv: Knjižnica Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica

Sedež: Trg svobode 16, 2310 Slovenska Bistrica

Matična številka: 5052939000

Davčna številka: 38720671

Telefonske številke:

02 805 51 00 (informacije), 02 805 51 08 (izposoja), 02 805 51 06 (Pionirska knjižnica),

02 805 51 11 (oddelek za nabavo gradiva), 02 805 51 10 (oddelek za domoznanstvo),

02 805 51 02 (tajništvo), 02 805 51 05 (računovodstvo) in 02 805 51 03 (direktorica).

e-naslov: info@kjb.si

Spletni naslov: www.kjb.si

Dosedanji ravnatelji oziroma direktorji knjižnice

Miljutin Arko, od 1965 do 1977;

Kristina Šega, od 1978 do 1987;

Metka Pristovnik, od 1988 do 28. februarja 1997;

Anica Korošec, od 1. marca 1997 do 16. aprila 2012 ter

Patricija Breznikar, od 17. aprila 2012.

1.2 SPLOŠNA KNJIŽNICA IN NJENA DEJAVNOST

Knjižnica Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica spada v veliko družino 58 splošnih knjižnic, ki so najbolj obiskane kulturne ustanove v Sloveniji. V splošno knjižnico se lahko včlani vsak prebivalec, članstvo je za otroke in mladino do 18. leta ter za brezposlene osebe brezplačno. **V slovenske splošne knjižnice je včlanjenih 23 % prebivalcev, njihove storitve pa uporablja preko 60 % Slovencev.**

Ustanovitelji in večinski financerji splošnih knjižnic so lokalne skupnosti, ki splošne knjižnice financirajo v višini 85 % potrebnih sredstev za njihovo delovanje. Sofinancerski delež Ministrstva za kulturo je 5 %, ostala sredstva pridobijo knjižnice z lastnimi prihodki.

Za nacionalno razvojno politiko splošnih knjižnic je pristojno Ministrstvo za kulturo. Prvi Zakon o knjižničarstvu je bil sprejet leta 1961, zadnja različica Zakona velja od leta 2015. Vse slovenske splošne knjižnice so vključene v nacionalni vzajemni bibliografski sistem COBISS.

Splošne knjižnice so najbolj dostopne kulturne ustanove, saj 58 splošnih knjižnic izvaja dejavnost na 273 lokacijah, 92 postajališčih premičnih zbirk ter s 13 bibliobusi, ki se ustavljajo na 719 postajališčih.

(Vir: Blizu ljudem, Slovenske splošne knjižnice, ZSK 2019.)

Knjižnica Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica je osrednja splošna knjižnica za občine Slovenska Bistrica, Oplotnica, Poljčane in Makole. Namenjena je izobraževanju, informiranju, kulturni razgledanosti in razvedrilu občanov. Po velikosti območja delovanja ter številu prebivalcev spada v III. tip splošne knjižnice (od 20.000 do 50.000 prebivalcev). **Svoje poslanstvo je Knjižnica Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica v letu 2021 opravljala za 36.621 prebivalcev** (statist. podatki na dan 1. 1. 2021) kot potencialnih uporabnikov knjižnice in knjižničnih storitev. Člani in uporabniki knjižnice prihajajo tudi iz drugih okoliških občin, preko vstopanja s svetovnega spleta na domačo stran knjižnice in modula COBISS/OPAC v lokalno bazo, pa tudi mnogo širše, saj navedene aplikacije ponujajo informacije o delovanju in zalogi knjižnice vsej zainteresirani javnosti v Sloveniji in drugod po svetu.

Število prebivalcev v vseh občinah ustanoviteljicah Knjižnice Josipa Vošnjaka v zadnjih letih narašča. Knjižnična dejavnost je ena izmed najstarejših organiziranih kulturnih oziroma informacijskih dejavnosti tako na Slovenskem kot tudi na področju med Pohorjem in Halozami, kjer knjižnica **v različnih oblikah deluje že od leta 1858.**

Knjižnica Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica opravlja javno službo knjižnične dejavnosti na območju občin Slovenska Bistrica, Oplotnica, Poljčane in Makole za skupaj 36.621 prebivalcev kot potencialnih uporabnikov knjižničnih storitev.

Tabela 1: Število prebivalcev po občinah (na dan 1. 1. 2021)

	število prebivalcev	delež
Slovenska Bistrica	25.949	70,86 %
Oplotnica	4.154	11,34 %
Poljčane	4.467	12,20 %
Makole	2.051	5,60 %
SKUPAJ	36.621	100,00 %

Knjižnica v okviru knjižnične javne službe izvaja naslednje dejavnosti:

- zbira, obdeluje, hrani in posreduje knjižnično gradivo,
- zagotavlja dostop do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij,
- izdeluje knjižnične kataloge, podatkovne zbirke in druge informacijske vire,
- posreduje bibliografske in informacijske proizvode in storitve,
- sodeluje v medknjižnični izposoji in posredovanju informacij,
- pridobiva in izobražuje uporabnike,
- skrbi za informacijsko opismenjevanje uporabnikov,
- varuje knjižnično gradivo, ki je kulturni spomenik,
- opravlja drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo,
- zagotavlja storitve za prebivalce s posebnimi potrebami,
- sodeluje v vseživljenjskem izobraževanju,
- zbira, obdeluje, varuje in posreduje domoznansko gradivo,
- zagotavlja dostopnost in uporabo gradiv javnih oblasti, ki so splošno dostopna na elektronskih medijih,
- organizira posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture,

- organizira posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle s posebnimi potrebami,
- organizira kulturne prireditve, ki so povezane s knjižnično dejavnostjo.

Za opravljanje svoje dejavnosti zavod pridobiva sredstva iz proračunov občine ustanoviteljice in občin soustanoviteljic ter na podlagi prijav na različne razpise Ministrstva za kulturo. Poleg tega lahko zavod pridobiva sredstva iz nejavnih virov:

- s članarinami in zamudninami,
- s prodajo rabljenega knjižničnega gradiva,
- z odškodninami zavarovalnice, najemninami in iz drugih zakonitih virov.

Sredstva za izvajanje javne službe, ki jih zagotavljajo ustanoviteljice iz proračuna, pokrivajo finančna sredstva za plače, materialne stroške, nakup knjižničnega gradiva ter za nakup in vzdrževanje prostorov in opreme.

1.3 KNJIŽNIČNA MREŽA

V sestavo javnega zavoda Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica sodijo krajevne knjižnice:

- Knjižnica Kebelj, Kebelj 26A, Oplotnica,
- Knjižnica Makole, Makole 24, Makole,
- Knjižnica Oplotnica, Prešernova cesta 29, Oplotnica,
- Knjižnica Poljčane, Dravinjska cesta 26, Poljčane,
- Knjižnica Pragersko, Ulica Karla Paja 10, Pragersko,
- Knjižnica Tinje, Veliko Tinje 29, Zg. Ložnica.

V knjižnični mreži sta delovala tudi **bibliobus Mariborske knjižnice** (postajališči Prihova, Impol) in kolekcijski zbirki v **Domu dr. Jožeta Potrča Poljčane**, v enoti Poljčane in v enoti Slovenska Bistrica.

Mreža knjižnic je objavljena kot priloga v Pravilniku o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Uradni list RS, 73/2003):

Osrednja knjižnica je splošna knjižnica za območje ene ali več občin. Krajevna knjižnica je organizacijska enota osrednje knjižnice, v kateri le-ta izvaja knjižnično dejavnost, če gre za strnjeno naselje z najmanj 1.500 prebivalci in praviloma najmanj 4-kilometrsko oddaljenost od osrednje knjižnice ali druge krajevne knjižnice.

Potujoča knjižnica je enota osrednje knjižnice, ki izvaja knjižnično dejavnost na postajališčih v naseljih z manj kot 1.500 prebivalci.

1.4 ZAKONSKE PODLAGE ZA IZVAJANJE DEJAVNOSTI JAVNE SLUŽBE

Letno poročilo Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica izhaja iz naslednjih predpisov:

- Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture (ZUJIK), Uradni list RS, 96/2002, 56/2008, 111/2013,
- Zakon o zavodih, Uradni list RS, 12/1991, 45/1994, 8/1996, 36/2000,
- Zakon o knjižničarstvu, Uradni list RS, 87/2001 in spremembe,
- Pravilnik o pogojih za delovanje knjižnice kot javne službe, Uradni list RS, 73/2003,
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic, Uradni list RS, 29/2003,

- Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic, Uradni list RS, 19/2003,
- Pravilnik o splošnih pogojih poslovanja Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica,
- Pravilnik o obratovalnem in delovnem času v Knjižnici Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica,
- Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Knjižnici Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica,
- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica, Uradni list RS, 34/2010,
- Statut Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica,
- Zakon o avtorskih in sorodnih pravicah, Uradni list RS, 21/1995 in spremembe,
- Navodilo za izločanje in odpis knjižničnega gradiva, Priloga Knjižničarskih novic 6, 2003,
- Pravilnik o izvajanju knjižničnega nadomestila, Uradni list RS, 42/2004,
- Pravilnik o izdaji dovoljenja za vzajemno katalogizacijo, Uradni list RS, 107/2008,
- Zakon o lokalni samoupravi, Uradni list RS, 72/1993 in spremembe,
- Pravilnik o določitvi neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov, Uradni list RS, 46/2003,
- Zakon o financiranju občin, Uradni list RS, 80/1994 in spremembe,
- Zakon o javnih financah, Uradni list RS, 11/2011 in spremembe,
- Zakon o računovodstvu, Uradni list RS, 23/1999 in spremembe,
- Zakon o dohodnini, Uradni list RS, 117/2006 in spremembe,
- Zakon o delovnih razmerjih, Uradni list RS, 42/2002 in spremembe,
- Kolektivna pogodba za javni sektor, Uradni list RS, 57/2008 in spremembe,
- Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti v RS, Uradni list RS, 45/1994 in spremembe,
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju, Uradni list RS, 56/2008 in spremembe,
- Zakon o javnih uslužbencih, Uradni list RS, 63/2007 UPB3, 65/2008,
- Uredba o uvrstitvi delovnih mest v javnih agencijah, javnih skladih in javnih zavodih v plačne razrede, Uradni list RS, 69/2008 in spremembe,
- Uredba o enotni metodologiji in obrazcih za obračun in izplačilo plač v javnem sektorju, Uradni list RS, 93/2008,
- Uredba o napredovanju javnih uslužbencev v plačne razrede, Uradni list RS, 51/2008 in spremembe,
- Zakon o varnosti in zdravju pri delu, Uradni list RS, 56/1999 in spremembe,
- Etični kodeks slovenskih knjižničarjev, 1995,
- Etični kodeks javnih uslužbencev.

1.5 CILJI KNJIŽNICE JOSIPA VOŠNJAKA SLOVENSKA BISTRICA

Temeljna funkcija in cilj sodobne javne knjižnice je predvsem kontinuirano zagotavljanje dostopa do vseh vrst zapisanega znanja in informacij ter kulturnega sporočila vseh oblik poustvarjalne umetnosti najširšemu krogu uporabnikov na njenem področju. Z doslednim izvajanjem te naloge v obliki kakovostnih knjižničnih storitev izkazuje naša knjižnica spoštljiv odnos do nacionalne kulturne dediščine, intelektualne ustvarjalnosti lastnega in drugih narodov ter prispeva k materialnemu in duhovnemu razvoju svojega okolja.

Tudi v letu 2021 smo uresničevali cilje, seveda ne v celoti, saj smo zaradi epidemije poslovali omejeno:

- zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva,
- oblikovanje sodobne knjižnične zbirke in drugih podatkovnih zbirk,
- zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva,
- zadovoljevanje informacijskih potreb svojih primarnih uporabnikov, prebivalcev na območju omenjenih občin in ostalih uporabnikov knjižnice, s pomočjo lastne zbirke in drugih knjižničnih zbirk,

- podpiranje formalnega izobraževanja na vseh stopnjah in prav tako vseživljenjskega izobraževanja, pridobivanja novih znanj in veščin,
- informacijsko opismenjevanje uporabnikov,
- spodbujanje bralne kulture,
- spodbujanje domišljije in ustvarjalnosti pri otrocih in mladini ter nudenje možnosti za ustvarjalen razvoj osebnosti,
- zbiranje in posredovanje informacij o zgodovinski, kulturni in naravni dediščini njenega okolja ter zagotavljanje dostopa do vseh vrst informacij, ki so nastale v lokalni skupnosti ali so zanjo pomembne,
- partnerski odnosi z drugimi knjižnicami, kulturnimi in izobraževalnimi ustanovami, ki imajo sorodno poslanstvo in cilje,
- razvoj knjižnične mreže in zagotavljanje ustreznih prostorskih pogojev za izvajanje knjižnične dejavnosti,
- povečanje števila zaposlenih in s tem posledično boljše izpolnjevanje kadrovskih normativov na podlagi standardov,
- strokovno izobraževanje zaposlenih za potrebe delovnega procesa, skrb za ugodno delovno okolje, pozitivno notranjo komunikacijo, timsko delo in ustvarjanje motivacije za vizijo razvoja knjižnice,
- zaposlenim vzbujati čut za odgovornost in pripadnost knjižnici,
- razvijati profesionalen odnos zaposlenih do dela in uporabnikov storitev,
- pridobivanje novih članov knjižnice in s tem približevanje slovenskemu povprečju vključenosti prebivalstva v knjižnico,
- uvajanje novih oblik dela z uporabniki in dodatnih novih storitev,
- ugotavljati uspešnost delovanja knjižnice in posameznih knjižničnih storitev ter rezultate primerjati s poslanstvom knjižnice in njenimi cilji ter
- promocija knjižnice in njenih dejavnosti.

V letu 2021 je Knjižnica Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica v skladu z 2. členom Zakona o knjižničarstvu opravljala naslednje dejavnosti:

- zbirala knjižnično gradivo,
- obdelovala knjižnično gradivo,
- hranila knjižnično gradivo,
- posredovala knjižnično gradivo,
- zagotavljala dostop do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij,
- izdelovala knjižnične kataloge,
- oblikovala podatkovne zbirke in druge informacijske vire,
- sodelovala v medknjižnični izposoji in posredovanju informacij,
- pridobivala uporabnike knjižnice,
- informacijsko opismenjevala,
- opravljala drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo.

Glede na 16. člen Zakona o knjižničarstvu je knjižnica opravljala naslednje dejavnosti:

- sodelovala v vseživljenjskem izobraževanju,
- zbirala, obdelovala, varovala in posredovala domoznansko gradivo,
- zagotavljala dostopnost in uporabo gradiv javnih oblasti, ki so splošno dostopna na elektronskih medijih,
- organizirala posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture.

Ob vseh naštetih dejavnostih smo uresničili še zastavljene letne cilje, in sicer:

- od financerjev pridobili finančna sredstva za knjižnično dejavnost,
- v okviru razpoložljivih sredstev realizirali nakup knjižničnega gradiva po priporočilih,
- ob upoštevanju etičnega kodeksa javnih uslužbencev in knjižničarjev skrbeli za kakovostno izvajanje knjižničnih storitev,
- zaposleni so se strokovno izobraževali, skrbeli za dobro komunikacijo in medsebojne odnose,
- sodelovali z drugimi zavodi v okviru naše dejavnosti,
- promovirali knjižnico in njene dejavnosti preko lokalnih medijev, napovednika dogodkov in spletne strani, Bistričana.si, FB strani ter YouTube kanala knjižnice.

facebook

You Tube

2. POSLOVNO POROČILO

2.1 NOTRANJA ORGANIZACIJA DELA

Svoje poslovanje je knjižnica organizirala po sistemu dveh služb: strokovne in upravne. Strokovna služba je opravljala delo nabave, obdelave, izposoje, postavitve, izločanja, odpisa in urejanja gradiva. Prav tako je v njeni pristojnosti potekalo bibliopedagoško delo z uporabniki in organizacija prireditev, namenjenih širjenju bralne kulture, ter domoznanska in informacijska dejavnost. Upravna služba je zajemala računovodstvo, tajništvo in direktorstvo.

Knjižnično gradivo je bilo locirano v osrednji knjižnici, v krajevnih knjižnicah, v domoznanskem oddelku, arhivu in premični zbirki (Dom dr. Jožeta Potrča Poljčane). Knjižnična zbirka je na dan 31. 12. 2021 **obsegala 188.218 enot gradiva**.

2.1.1 Nabava in obdelava knjižničnega gradiva

Nabava in obdelava knjižničnega gradiva je potekala v programski opremi COBISS3 v segmentih nabave, katalogizacije, zaloge in serijskih publikacij. Podatki o nabavi knjižničnega gradiva so razvidni v poglavju o prirastu knjižničnega gradiva.

Smernice nabavne politike potekajo premišljeno in tehtno, saj smo s sredstvi za nakup knjižničnega gradiva omejeni. Nabava gradiva se še posebej prilagaja in odziva potrebam okolja, v katerem knjižnica s svojimi krajevnimi knjižnicami deluje. Pri nabavi gradiva smo delno upoštevali stare standarde za splošne knjižnice, ki določajo razmerje med leposlovno in strokovno literaturo ter zbirko za mlade bralce. Vse bolj pa prihajajo v veljavo in uporabo Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice Nacionalnega sveta za knjižnično dejavnost RS (2018-2028), kjer je poudarek predvsem na sodelovanju z okoljem in lokalnimi skupnostmi, ko glede na analize okolja, v katerem knjižnica deluje, oblikujemo čim ustrežnejše knjižnične zbirke za vsako enoto posebej.

Standardi po zvrsti gradiva:

60 % strokovne literature	40 % leposlovja
---------------------------	-----------------

Standardi po namembnosti gradiva:

70 % za odrasle	30 % za mlade
-----------------	---------------

2.1.2 Izposoja in vračanje gradiva

Knjižnično gradivo je osrednja knjižnica izposojala na centralnem izposojevalnem mestu v pritličju. Tukaj je potekalo tudi vračanje gradiva in dajanje osnovnih informacij o gradivu, vpis uporabnikov knjižnice, pregledovanje gradiva, občasno vpis serijskih publikacij in ostala dela po potrebi. Izposoja in vračanje gradiva sta potekala avtomatizirano preko programske opreme COBISS3/Izposoja in sistema RFID. Za potrebe uporabnikov si je knjižnica gradivo, ki ga ni imela v svoji zbirki, medknjižnično izposojala v drugih slovenskih knjižnicah. Prav tako je ostalim slovenskim knjižnicam medknjižnično izposojala gradivo iz svoje knjižnične zbirke.

Medknjižnična izposoja je potekala v programski opremi COBISS3/Medknjižnična izposoja. Iz drugih knjižnic smo za naše uporabnike **pridobili 193 enot gradiva** (2020: 103 enote gradiva), drugim knjižnicam smo **izposodili 55 enot gradiva** (2020: 66 enot gradiva).

Izposojanje in vračanje gradiva je nemoteno potekalo tudi v krajevnih knjižnicah Kebelj, Makole, Oplotnica, Poljčane, Pragersko in Tinje. Gradivo, ki je bilo na voljo v osrednji knjižnici in ga ni bilo v krajevni knjižnici ali obratno, smo dostavili uporabniku v njegovo najbližjo knjižnico. Enako je potekalo vračanje gradiva.

2.1.3 Domoznanstvo

Domoznanska soba hrani domoznansko gradivo domačih ustvarjalcev in zapise o našem območju. Domoznanstvo pomeni bogato kulturno dediščino in našo identiteto. Naloge domoznanske dejavnosti so zbiranje domoznanskega gradiva, njegova obdelava in hranjenje ter posredovanje. Na knjižnih policah domoznanske sobe najdemo dela domačih ustvarjalcev, razne drobne tiske in razglednice, pa tudi dela drugih avtorjev, ki govorijo o naših krajih.

Domoznanska dejavnost v Knjižnici Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica pokriva področje med Pohorjem in Bočem ter obsega štiri občine: Slovensko Bistrico, Poljčane, Oplotnico in Makole. Na tem območju podrobno spremljamo dogajanje na vseh področjih človekovega delovanja. Posebno pozornost namenjamo domačim ustvarjalcem, ki v naš vsakdan tudi z zapisano besedo vnašajo dodano vrednost. Prirejamo srečanja z različnimi domačimi ustvarjalci in z velikim veseljem gostimo njihove razstave.

Domoznanstvo v knjižnici se lahko pohvali z bogato zbirko razglednic iz 19. in 20. stoletja. Gre za zbirko **618 razglednic, 603 so digitalizirane, 598 je objavljenih na portalu www.dLib.si**, kjer si jih je možno ogledati. Izbor iz te zbirke razglednic je objavljen na portalu www.kamra.si. Vsakoletno si knjižnica prizadeva digitalizirati seminarske in raziskovalne naloge domačih ustvarjalcev s tematiko, po kateri je veliko povpraševanja, in omogočiti dostopnost gradiva širokemu krogu uporabnikov. V sklopu posebnih nalog OOK (osrednjih območnih knjižnic) knjižnica digitalizira tudi redko domoznansko gradivo.

V letu 2021 digitalizirano gradivo:

Literarni prispevki občanov, 2 zbirni mapi

Članki in literarni prispevki o Pohorskem bataljonu, 1 zbirna mapa

Skupaj 1.120 strani

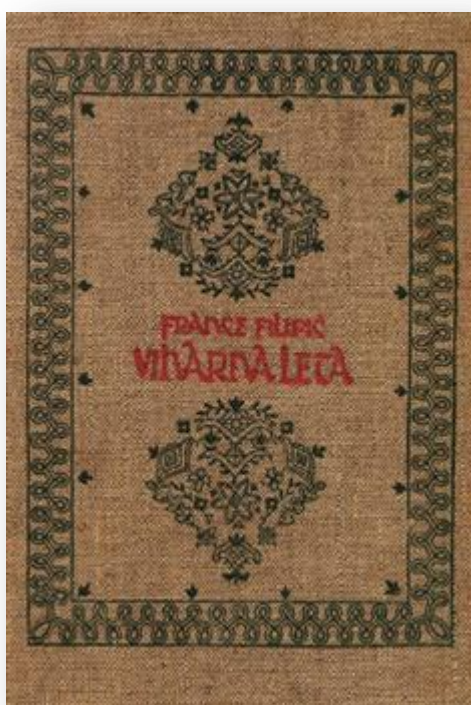
Na portalu **dLib.si** je bilo v preteklem letu **90.053 vpogledov** v naše vsebine, kjer beležimo kar 5,48-kratno povečanje ogledov.

Z domoznanstvom se ljudje spoznavaajo skozi prireditve in razstave. Domoznansko dejavnost želimo približati tudi otrokom, zato njeno predstavitev vključujemo v projekt **Rastem s knjigo**, ki ga izvajamo za učence 7. razredov osnovne šole in dijake 1. letnikov srednje šole. Predstavimo jim naloge domoznanstva in jim na primerih pokažemo, kakšno gradivo in podatke lahko najdejo na tem oddelku. Predstavimo jim tudi zbirko razglednic.

Razglednici Slovenske Bistrice iz leta 1912 in leta 1913

France Filipič, Viharna leta

Obogatila je kulturno življenje Bistričanov, raziskovalna naloga o Kristini Šega

Na portalu dLib je trenutno 643 enot gradiva (2020: 441 enot), ki jih je prispevala naša knjižnica, od razglednic, člankov, knjig ...

2.1.4 Ostale dejavnosti knjižnice

Knjižnica je vzdrževala, dopolnjevala in posodabljala domačo spletno stran na spletnem naslovu <http://www.kjv.si>. Število uporabnikov spletne strani v letu 2021 je znašalo približno dvanajst tisoč, ogledov spletne strani pa je bilo približno dvajset tisoč. Ažurno smo objavljali vabila na dogodke v knjižnici, spremembe urnika odprtosti knjižnice ter izdelovali anketne vprašalnike o zadovoljstvu uporabnikov s storitvami naše službe. Ob pomembnih kulturnih dogodkih in svetovnih dnevih smo pripravljali razstave ter predstavitve nagrajencev s področja literature, predstavljali smo obletnice raznih ustvarjalcev in jih ilustrirali s knjigami iz knjižnične zbirke. Obiskovalcem spletne strani smo omogočili prijavo na prejemanje e-novic.

Gostili smo razstave raznih ustvarjalcev iz domačega okolja. Knjižnica je kot razstavni prostor zanimiva za ljubiteljske ustvarjalce z različnih področjih ustvarjanja. V letu 2021 **smo gostili 17 razstav** (2020: 15 razstav).

Posamezna razstava je bila na ogled povprečno mesec dni. Obiskovalci knjižnice si razstave z zanimanjem pogledajo in se tako sezanajo z ustvarjalci z našega področja.

Tabela 2: Razstave na oddelku za odrasle

razstavljaivec	tema razstave	trajanje razstave
Domoznanstvo knjižnice	Ženske – literarne ustvarjalke med Pohorjem in Bočem	24. 2. do 31. 3.
Milan Sternad	Studenice, fotografska razstava	2. 3. do 31. 3.
Stanka Reis	Slikarska razstava	6. 4. do 7. 5.
Študijski krožek Makole	Igrače nekoč in danes	1. 4. do 3. 5.
Ivan Skledar	Štirje letni časi, slikarska razstava	10. 5. do 1. 6.
Knjižnica	Razstava ob jubilejnim Jurčičevem letu	10. 5. do 1. 6.
Iva Plavec in Andrej Šafhalter	Fotospajanja, fotografska razstava	1. 6. do 5. 7.
Ana Podhostnik	Cvetje in obrazi, razstava gobelinov	5. 7. do 16. 8.
Sonja Zorko	Svetovi moje duše, slikarska razstava	5. 7. do 16. 8.
Društvo Majolika	Razstava ob Podobah bistriških domačij	16. 8. do 17. 9.
Likovno društvo Paleta	Razstava ob Podobah bistriških domačij	16. 8. do 30. 9.
Domoznanstvo knjižnice	Dober tek: razstava stare glinene posode, razstava ob 31. dnevih evropske kulturne dediščine in 9. tednu kulturne dediščine	23. 9. do 15. 10.
Ministrstvo za okolje in prostor	Natura 2000 in Divja Slovenija: narava povezuje	1. 10. do 5. 11.
Knjižnica	Dr. Josip Vošnjak: razstava ob 110-letnici Vošnjakove smrti	25. 10. do 30. 12.
Franci Ratej-Frenk	Ko les oživi, razstava intarzij	5. 11. do 8. 12.
Štefka Jesenek-Šeša	Obrazi Makolčanov, slikarska razstava	5. 11. do 8. 12.
KUD Štefana Romiha Črešnjevca	Šesta samostojna slikarska razstava	7. 12. do 13. 1.
	Skupaj	17 razstav

Tabela 3: Razstave knjižnega gradiva

avtor / tema	trajanje razstave
»Babe ne tarnajo«	2. 3. do 9. 3.
Mama	9. 3. do 26. 3.
Velika noč	26. 3. do 13. 4.
22. april: svetovni dan Zemlje	13. 4. do 23. 4.
9. maj: dan Evrope	23. 4. do 10. 5.
Ob rojstnem dnevu Ivana Cankarja	10. 5. do 1. 6.
5. junij: svetovni dan okolja	1. 6. do 8. 6.
Juhuhu, šola bo kmalu tu!	13. 8. do 2. 9.
Boris Pahor: 108. rojstni dan	25. 8. do 8. 11.
8. september: mednarodni dan pismenosti	2. 9. do 15. 9.
Nominiranci za Sovretovo nagrado 2021	20. 9. do 13. 10.
Jože Snoj: ob smrti pesnika in pisatelja	13. 10. do 13. 11.
Anton Komat: razstava gradiva ob gostovanju avtorja	21. 10. do 29. 10.
Primož Trubar: ob dnevu reformacije	29. 10. do 10. 11.
Razstava ob svetovnem dnevu sladkorne bolezni	10. 11. do 16. 11.
Razstava ob dnevu slovenskih splošnih knjižnic	16. 11. do 3. 12.
16. november: mednarodni dan strpnosti	16. 11. do 26. 11.
23. november: dan Rudolfa Maistra	20. 11. do 6. 12.
3. december: ta veseli dan kulture	3. 12. do 10. 12.
Veseli december: dobri možje, koledniki, običaji	6. 12. do 31. 12.
10. december: svetovni dan človekovih pravic in	
20. december: svetovni dan medčloveške solidarnosti	8. 12. do 20. 12.
Božične dobrote	20. 12. do 31. 12.
Skupaj	22 razstav

2.2 PROMOCIJA KNJIŽNICE

Namen promocije knjižnice je sprotno in redno obveščanje uporabnikov, partnerjev in širše zainteresirane javnosti o dejavnostih knjižnice in njenih dogodkih. Cilj promocije je večja prepoznavnost v lokalnem in širšem okolju, s tem pa čim večja vključenost uporabnikov knjižničnih storitev.

Leto 2021 je bilo posebno, saj smo zaradi covida-19 že drugo leto poslovali omejeno.

Vošnjakov napovednik dogodkov

Eden izmed načinov rednega obveščanja o prireditvah je Vošnjakov napovednik dogodkov. Uporabniki, ki so izrazili željo, napovednik prejmejo na dom, ostali pa lahko napovednik dobijo v osrednji knjižnici in v vseh krajevnih knjižnicah. Napovednik je dostopen tudi na spletni strani knjižnice.

Zaradi omejenega izvajanja dejavnosti in dogodkov napovednika nismo tiskali. Pošiljali smo klasična vabila po pošti. Tako smo ohranili stik z uporabniki, ki bi sicer prejeli napovednik dogodkov.

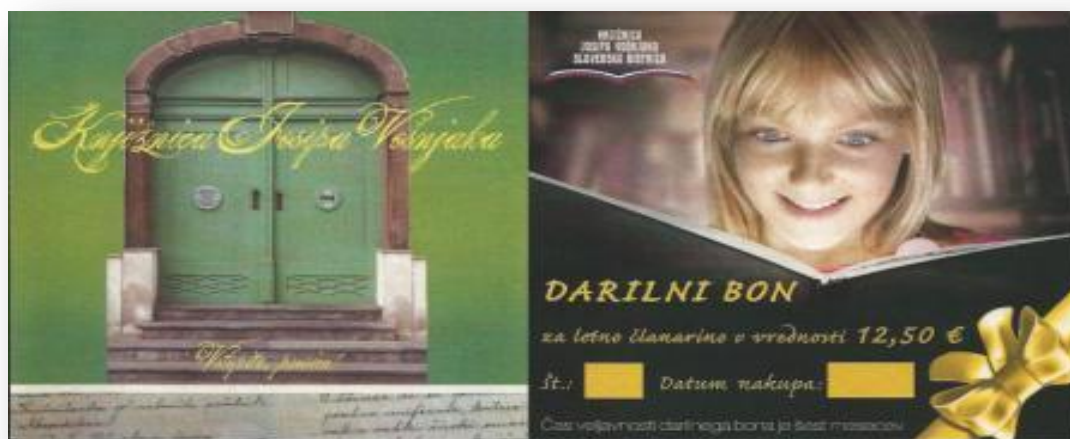
 Uporabnike smo o prireditvah, novostih in dejavnostih redno obveščali na portalu knjižnice, s splakati in zgibankami, obvestili na blagajniških izpiskih ter preko družbenega omrežja Facebook. Na dogodke smo vabili tudi s pomočjo Radia Maribor, Radia Rogla in Štajerskega vala. Redni tedenski Vošnjakov kotiček objavljamo v tedniku Panorama, kjer

napovedujemo dogodke in druge aktivnosti knjižnice ter v branje priporočamo kakovostno literaturo.

✚ **E-novičke in vabila na dogodke** smo pošiljali tudi preko registracije na spletni strani knjižnice.

✚ **Darilni bon v vrednosti letne članarine**

Uporabnikom omogočamo možnost nakupa darilnega bona v vrednosti letne članarine. Kdor želi sorodniku ali prijatelju podariti izvirno darilo, nekaj posebnega, lahko podari letno članarino v naši knjižnici. Darilo prinaša veselje, znanje in sprostitev za vse dni v letu. Darilne bone ob promocijskih akcijah in nagradnih žrebanjih tudi podelimo.

✚ **Redni stolpec Vošnjakov kotichek v tedniku Panorama in redni prispevki v Bistriških novicah ter Informatorju**, ki ga izdaja Občina Slovenska Bistrica. V zadnji številki tednika Panorama v letu 2021 je izšel že 448. Vošnjakov kotichek.

KTV Slovenska Bistrica

KTV Slovenska Bistrica pripravlja prispevke o dogodkih iz naše knjižnice.

2.3 V SODELOVANJU JE MOČ – SODELOVANJE Z DRUGIMI INSTITUCIJAMI

Knjižnica je tudi v letu 2021 sodelovala z drugimi zavodi:

- Dom dr. Jožeta Potrča Poljčane,
- osnovne šole na našem področju,
- Vrtec Otona Župančiča, Vrtec Blaže in Nežica,
- Zavod za zaposlovanje Slovenska Bistrica in Maribor,
- Srednja šola Slovenska Bistrica,
- Ljudska univerza Slovenska Bistrica,
- Glasbena šola Slovenska Bistrica,
- Turistično informativni center,
- Javna agencija za knjigo RS,
- Radio Maribor, Štajerski val, Radio Rogla,
- RTV Slovenija, Studio Maribor
- Mali ustvarjalci,
- Društvo bibliotekarjev Slovenije,
- KUD Čar griča,
- Mariborska knjižnica,
- Univerzitetna knjižnica Maribor,
- Knjižnica Lenart,
- Združenje slovenskih splošnih knjižnic.

Sodelovanju z ostalimi zavodi na našem področju dajemo posebno pozornost. Z združevanjem in povezovanjem lahko uresničimo določene ideje in načrte, ki bi jih sicer težje uresničevali.

Pravljичni večeri za odrasle

Že enajsto leto smo načrtovali skupni projekt pravljичnih večerov za odrasle. Nosilka projekta je Mariborska knjižnica. V projektu sodeluje že preko dvajset slovenskih splošnih knjižnic. Zaradi epidemije do izvedbe pravljичnega večera za odrasle ni prišlo.

Projekt Rastem s knjigo

To je nacionalni projekt spodbujanja bralne kulture, ki ga izvajamo v sodelovanju z Javno agencijo za knjigo RS ob podpori Zavoda RS za šolstvo, Društvom šolskih knjižničarjev, Društvom slovenskih pisateljev, s slovenskimi osnovnimi in srednjimi šolami. Cilji projekta so spodbujanje dostopnosti kakovostnega in izvirnega slovenskega mladinskega leposlovja, promocija vrhunskih domačih ustvarjalcev mladinskega leposlovja, spodbujanje motivacije za branje pri šolarjih in njihovega obiskovanja splošnih knjižnic.

Tudi v letu 2021 smo projekt izvajali za učence sedmih razredov osnovnih šol in za dijake prvih letnikov srednjih šol. Zaradi epidemije projekt ni bil v celoti izveden.

Pri projektu je sodelovalo **581 udeležencev** (2020: 251),
ki so bili razporejeni v **17 skupin**.

Mali ustvarjalci

V prostorih knjižnice sodelujemo pri izvajanju ustvarjalne delavnice **Legó robotika**. Delavnica je prilagojena trem zahtevnostnim stopnjam. Namen delavnice je, da se otroci čim samostojneje spoprimejo s težavami in preprekami, ki jih določi mentor. Pri tem uporabljajo različne komplete legó kock za sestavljanje izdelkov, pišejo pa tudi zahtevnejše programske algoritme.

Knjižnica sodeluje kot najemodajalka prostorov in promotorka delavnic. Delavnice izvaja podjetje Mali ustvarjalci iz Maribora. V letu 2021 je bilo izvedenih **8 delavnic**, udeležilo se jih je **96 otrok**.

 Turistično informativni center v medijih objavlja obvestila o dogodkih in prireditvah v knjižnici.

 V sodelovanju s Svetom ustvarjalnosti Čar Griča smo načrtovali delavnice **kaligrafije**, ki so bile vedno zelo dobro obiskane. Izvajala jih kaligrafinja Natalija Resnik Gavez. V letu 2021 smo zaradi omejitev izvajanja dejavnosti in težav pri načrtovanju ustreznega termina izvedli le en sklop delavnic.

Bibliopedagoške ure

V knjižnici smo se trudili, da bi v čim večji meri izvajali bibliopedagoške ure za osnovne šole in srednjo šolo ter za vrtce. **Obiskalo nas je 20 skupin (380 otrok)**. Glavni namen bibliopedagoških ur je otrokom razvijati sposobnosti na treh ključnih področjih: branju, informacijski pismenosti in učenju ter jim pomagati dosegati postavljene cilje. Pomembno jim je približati knjižnico in njene dejavnosti.

Noč knjige

Nacionalni projekt Noč knjige običajno poteka 24. aprila.

Slovenija se je pridružila mednarodnemu dogodku, ki podpira in slavi knjigo in branje kot temeljna gradnika zdrave družbe, nagovarja vse generacije bralcev ter spodbuja dvig bralne kulture, pismenosti ter vrednot domišljije in znanja v družbi.

Noč knjige je potekala virtualno.

Parada učenja

V okviru tedna vseživljenjskega učenja je bila v mesecu septembru v štirinajstih mestih po Sloveniji prireditev Parada učenja. V Slovenski Bistrici je bila zaradi ukrepov preprečevanja morebitnih okužb razpršena na več lokacij. Vsaka postaja je s svojega zornega kota prikazala, kako si z znanjem izboljšati življenje. Ena izmed postaj je bila tudi pri osrednji knjižnici, kjer smo predstavili svoje poslanstvo.

Na stojnici smo ponudili informativne tiske in promocijski material. Izpostavili smo tudi izbor gradiva iz Stepišnikove bukvarnice.

Poletavci: poletni bralci

Projekt Poletavci je projekt Mestne knjižnice Ljubljana, ki ga izvaja s pridruženimi splošnimi knjižnicami. Projekt izvaja skupaj 17 splošnih knjižnic po Sloveniji.

V letu 2021 se je projektu pridružila tudi naša knjižnica. Sodelovalo je kar 162 mladih bralcev, od tega 90 deklet in 72 fantov.

Projekt je namenjen otrokom med sedmim in dvanajstim letom starosti, glavni cilji pa so spodbujanje bralnih navad v času poletnih počitnic, izboljšanje bralnih veščin pri otrocih (začetnikih v branju in pri samostojnih bralcih) in vzpodbujanje obiskovanja knjižnice med poletnimi počitnicami. Sodelujoči imajo nalogo, da med počitnicami berejo tridesetkrat po trideset minut, vsako branje pa morajo potrditi starši s svojim podpisom v zloženki. Bralci lahko v dogovoru z Društvom Bralna značka Slovenije – ZPMS uveljavljajo potrdilo kot eno prebrano knjigo za bralno značko v šoli.

Poletno branje je potekalo od 10. junija do 10. septembra. Vsi sodelujoči so si prislužili priznanje in majico ter možnost za sodelovanje v nagradnem žrebanju za glavno nagrado. Ob zaključku projekta in podelitvi nagrad je knjižnica gostila mladinskega pisatelja Primoža Suhodolčana in otrokom popestrila druženje s Čarovnikom Sebastijanom.

Pisatelj Primož Suhodolčan (zgoraj) in druženje s čarovnikom Sebastijanom

INŠTRUKCIJE

Beremo skupaj

Nacionalni
mesec
skupnega
branja

8. 9. – 10. 10. 2021

ILUSTRACIJA Tanja Komadina.
Društvo Bralna značka Slovenije - ZPMS.

Beremo skupaj – nacionalni mesec skupnega branja

Potekala je četrta izpeljava Nacionalnega meseca skupnega branja, ki jo spremlja promocijsko komunikacijska akcija Beremo skupaj. Po Sloveniji se je izvedlo veliko različnih dogodkov (okrog 850), ki so vabili bralce k skupnemu druženju ob knjigah. Zaradi zaostrovanj pri izvajanju dogodkov smo izvedli le zaključek projekta Poletavci in povabili nečlane knjižnice k vpisu v knjižnico. **Na novo se je v knjižnico vpisalo 49 članov.**

Teden slovenskih splošnih knjižnic

Med 15. in 20. novembrom 2021 so knjižnice po vsej Sloveniji praznovala teden splošnih knjižnic. V knjižnicah so se zvrstili različnih dogodki, veliko jih je bilo zaradi posebnih razmer virtualnih, s katerimi smo nagovorili zveste obiskovalce knjižnic in prebivalce v lokalnih skupnostih, pa tudi tiste, ki v knjižnice ne zahajajo. Posebno pozornost smo posvetili BRANJU – bralni kulturi in bralni pismenosti, obenem pa opozorili na bogate knjižnične zbirke, ki jih hranimo splošne knjižnice.

Vseslovenski slogan praznovanja je **Moja knjižnica praznuje**. Praznovalo je 58 splošnih knjižnic po Sloveniji, od katerih je vsaka organizirana v razvejano mrežo enot, ki delujejo na 271 lokacijah. K temu dodajmo še 13 bibliobusov, ki skupaj obiskujejo kar 720 postajališč. Knjižnice v Sloveniji delujemo na tisoč različnih krajih in ponujamo 12 milijonov enot gradiva. Obišče nas 10 milijonov obiskovalcev na leto, toliko, da bi lahko 800-krat napolnili dvorano Stožice.

S tednom splošnih knjižnic že vrsto let opozarjamo na izjemen pomen knjižnic, saj so te nenadomestljivo kulturno, izobraževalno in lokalno stičišče, ki izrazito pozitivno vpliva na širjenje bralne kulture pri nas, poleg tega pa ponuja veliko drugih storitev.

Vsaka knjižnica je sama pripravila program, tudi naša s svojimi 6 krajevnimi knjižnicami. Praznovali smo ves teden z različnimi aktivnostmi. V tednu praznovanja smo omogočili brezplačen vpis s celoletno članarino. Vpisalo se je **45 novih članov** (2020: 36).

**Moja
knjižnica**
Praznuje!

TEDEN SPLOŠNIH KNJIŽNIC
15. - 20. NOVEMBER 2021

2.4 NAŠI PROJEKTI IN AKCIJE

Izvajali smo tudi samostojne akcije oziroma dejavnosti, ki so bile v okolju še posebej opažene:

Praznovali smo 25. maj – dan Knjižnice Josipa Vošnjaka

Ves teden smo na ulični stojnici promovirali Stepišnikovo bukvarnico, predstavljali tiskane materiale knjižnice in podarjali promocijsko gradivo.

V osrednji in krajevnih knjižnicah smo ponudili brezplačen vpis s celoletno članarino. Vpisalo se je **38 novih članov** (2020: 13 članov).

Osrednji dogodek, pogovor s **pisateljico Cvetko Sokolov**, smo izvedli virtualno na Facebook in YouTube kanalu knjižnice.

Obiskovalci knjižnice so lahko sodelovali tudi pri nagradnem vprašanju. Izžrebancem smo podelili skupaj 37 nagrad (promocijske in knjižne), **sodelovalo je 417 uporabnikov**.

Stepišnikova bukvarnica

Bukvarnica po simbolični vrednosti ponuja rabljene knjige. Odziv uporabnikov knjižnice je zelo dober. Sredstva, zbrana s prodajo knjig, so namenjena nabavi novega aktualnega gradiva. Namen bukvarne je graditi odnos do knjig s pomembnim sporočilom, da **knjiga ne sodi v smeti in da lahko vsaka knjiga najde svoj dom oziroma svojega bralca**. Police bukvarnice napolnimo z odpisanim in darovanim gradivom. Gradivo, ki ga pridobimo z darovi, pregledamo, aktualno gradivo uvrstimo v knjižnično zbirko, ostalo pa ovrednotimo (od 10 centov naprej) ter ga postavimo na police Stepišnikove bukvarnice.

Promocija branja in izposoje knjižničnega gradiva **PRESENEČKA – VREČKA BRALNEGA ODDIHA**

Prosto izbiranje knjig med policami je bilo zaradi omejitev dostopa že v letu 2020 dalj časa onemogočeno. Tudi v letu 2021 smo se knjižničarji in bralci soočali s podobno situacijo dostopa do knjižnih polic. Zaradi tega smo v knjižnici pripravili vrečke bralnega oddiha.

To so vrečko z izbranim knjižnim gradivom, ki jih za uporabnike pripravimo v knjižnici. Kaj je presenečka?

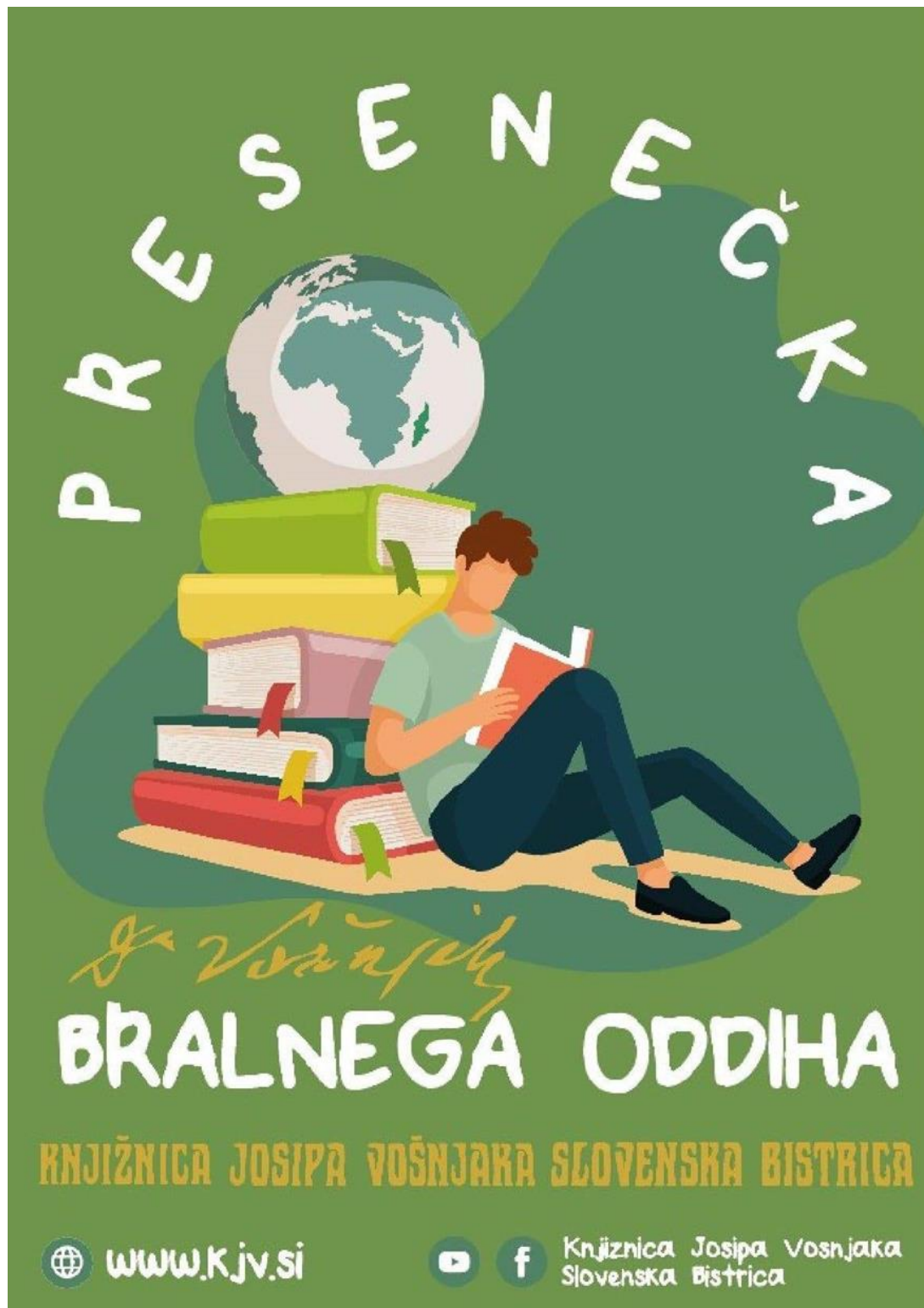
Presenečka je vrečka, v kateri so spravljene štiri knjige, štirje romani različnih žanrov, ki jih knjižničarke priporočajo v branje. Uporabnik ob izposoji ne ve, katere knjige se skrivajo v vrečki. Vsebinsko spozna šele, ko presenečko prinese domov.

V pionirski knjižnici so pripravljene tudi presenečke, ki so na voljo za otroke.

Knjige se izposodijo skupaj, uporabniki pa jih lahko vračajo posamezno, seveda tudi v knjigomat.

Z vrečko bralnega presenečenja želimo promovirati vse žanre leposlovnih romanov in vzpodbujati bralce, da posežejo po njih. Bralne izkušnje bralcev so zelo dobre in pogosto priznajo, da na tak način spoznavajo zelo različno leposlovje, njegove žanre in pisatelje, ki jih do sedaj niso brali in poznali.

**V drugi polovici leta 2021 smo razdelili približno 800 vrečk gradiva,
kar znaša približno 3.200 enot gradiva.**

Vošnjakova bralna značka za odrasle

V knjižnici je že osmo sezono zapored potekal projekt Vošnjakova bralna značka za odrasle. Bralna značka poteka od marca do novembra. Članstvo v knjižnici ni pogoj za sodelovanje. Bralci preberejo vsaj pet del z določeno tematiko in na priložen list zapišejo avtorje ter naslove prebranih del, po želji pa tudi kakšno svojo misel. Število sodelujočih bralcev je vsako sezono večje.

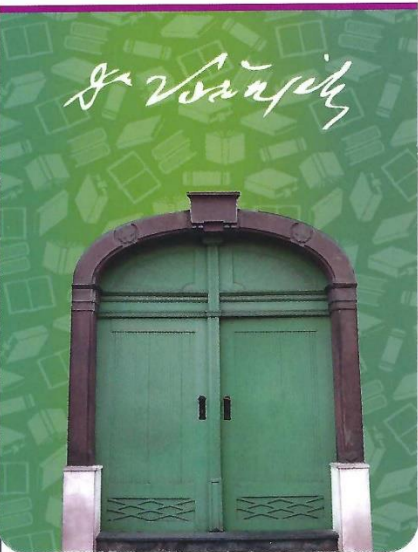
Vsaka sezona je obarvana z določeno tematiko, rdečo nitjo, ki povezuje gradivo, uvrščeno na priporočilni seznam. Prvo sezono smo brali domače avtorje z našega področja, nato smo potovali na sever, da ujamemo severni sij, ter prebirali severnjake oz. ustvarjalce petih severnih dežel (Norveška, Finska, Švedska, Danska in Islandija). Nato smo se vrnili domov in bolje spoznali dela slovenskih pisateljic. Naslednjo sezono smo se potepali in brali potopise. V letu 2018 smo brali dela pisateljev bivše skupne države in bralno značko naslovili Od Vardarja do Triglava. Zaradi velikega zanimanja za kriminalke smo v letu 2019 brali le-te. V letu 2020 smo sezono poimenovali Za crknit od smeha in, kot je razbrati iz naslova, brali humor, satiro in parodijo. V sezoni 2021 pa smo prebirali gradivo, ki ga označuje naslov **Ah, ta mladost!**, torej vse gradivo, v katerem je mladost glavna tema.

V projektu bralne značke je v letu 2021 **sodelovalo 106 bralcev** (2020: 86 bralcev), na kar smo še posebej ponosni, saj smo s to številko prestopili dve pomembni stopnički – prvič je bilo število bralcev višje od 100 in dosegli smo najvišje število sodelujočih do zdaj. Za sodelovanje so sodelujoči prejeli knjigo pisateljice Saše Šega Crnič z naslovom Spet na otoku.

KNJIŽNICA
JOSIPA VOŠNJAKA
SLOVENSKA BISTRICA

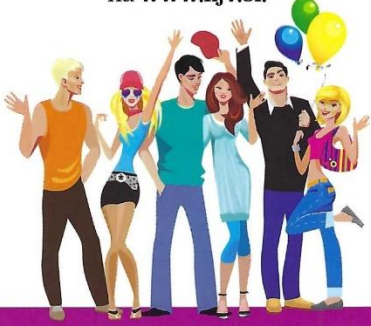
8. sezona
Vošnjakove bralne značke za
odrasle
AH, TA MLADOST!

8. Vošnjak

*Tudi ti si bil mlad,
tudi ti si živel,
dejal pa boš,
da čas je zlat,
še le, ko boš ostarel.*
(Tánita, 14 let, iz knjige Odraslim Slovenije)

Za ostale informacije
povprašajte knjižničarko
ali preberite navodila
na www.kjv.si.

Monokomedija Vesne Andželković Ljubezen na leskovački način ob zaključku bralne značke za odrasle

Knjižni zakladi malega Lovra

Knjižni zakladi malega Lovra je projekt Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica, ki smo ga leta 2016 pričeli izvajati v krajevni knjižnici Makole. Gre za bralno-spodbujevalni projekt, v katerem smo k sodelovanju povabili skupine otrok OŠ Anice Černejeve Makole in Vrtca Otona Župančiča Slovenska Bistrica, enota Krtek Makole. Enkrat mesečno otroci s svojimi vzgojiteljicami in učiteljicami za eno šolsko uro obišejo knjižnico, poslušajo izbrano zgodbo, spoznavajo knjižnico in njeno zgodovino, rešujejo knjižne uganke ... Vsakič jim knjižničarka v nahrbtink – ZAKLAD – pripravi presenečenje (knjige, dvd-je, cd-je, didaktične igre, lutke ...), ki ga otroci odnesejo v svoj razred ali igralnico.

V letu 2021 je bilo delo zaradi epidemije okrnjeno, v okviru projekta Knjižni zakladi malega Lovra v Knjižnici Makole je bilo izvedenih le **5 bibliopedagoških ur** (2020: 10 ur, 2019: 39 ur), v katerih je sodelovalo le **99 obiskovalcev** (2020: 206, 2019: 787).

Seveda je na izvedbo tega projekta vplivala epidemija. Vendarle pa statistični podatki niso najpomembnejši. Najpomembnejše je dejstvo, da otroci v okviru projekta dodobra spoznajo knjižnico, se začnejo v njej počutiti kot doma, vzljubijo knjige in branje, kar je odlična popotnica za vse življenje. Projekt ocenjujemo za zelo uspešen.

Bralni klub

V medijih in na socialnih omrežjih je bilo konec leta 2021 zaslediti naše vabilo k sodelovanju pri bralnem klubu.

V decembru sta se formirali kar dve skupini ljubiteljev branja, kar nam kaže, da je bila v Slovenski Bistrici potreba po bralnem klubu oziroma po razpravljanju o literaturi res velika. Vsaka skupina šteje 10 članov, knjigoljubov, ljubiteljev kvalitetne literature in razmišljanja o prebranem, ki se oblikujejo ter povezujejo v bolj ali manj stalni skupini. Namen bralnega kluba je spodbujanje poglobljenega branja kvalitetne literature in refleksije prebranega. Na srečanjih, ki se odvijajo ob dogovorjenih terminih enkrat mesečno, člani aktivno sodelujejo z izmenjavo mnenj, z vrednotenjem in presojanjem prebranega. V prijetnem vzdušju se skupaj z moderatorjem odločajo o vsebini in temah, ki jih bodo brali, ter o dejavnostih, ki bodo potekale vzporedno z branjem (ogled filma, delavnica, razgovor z avtorjem ...).

Širok nabor knjižničnega gradiva nudi neštete možnosti, s katerimi bomo zadovoljili bralne okuse prav vseh članov bralnega kluba.

Literarni natečaj

V letu 2021 je knjižnica pristopila k izvedbi še enega novega projekta. Lotili smo se namreč izvedbe literarnega natečaja, ki smo ga tematsko povezali z Bralno značko za odrasle. Naslovili smo ga **Čez potok skače, kjer je most**. K sodelovanju smo povabili avtorje, starejše od vključno 14 let. **Na razpis je prispelo 95 besedil, sodelovalo je 68 avtorjev** različnih starosti. Besedila smo razporedili v 6 različnih kategorij, strokovna komisija je po natančnem prebiranju besedil in po posvetu izmed vseh izbrala najboljše besedilo v vsaki kategoriji in izmed teh najboljše besedilo natečaja. Knjižne nagrade in bone za nakup knjig so prispevale založbe, glavno nagrado e-bralnik InkBook je prispevala založba Beletrina.

Ob zaključku literarnega natečaja je knjižnica izdala zajeten zbornik in v njem objavila vsa sodelujoča besedila, organizirali pa smo tudi zaključno prireditev s podelitvijo nagrad najboljšim. Osrednji gost je bil priznani **pisatelj Tone Partljič**.

Menimo, da je literarni natečaj projekt, ki ga bomo v knjižnici izvajali tudi v prihodnje.

Knjižnici Makole in Tinje – 10 let delovanja

V oktobru in novembru smo praznovali 10. obletnico delovanja krajevnih knjižnic Makole in Tinje. Zaradi prepovedi prireditev smo vsem občanom Makol in krajanom Tinja na njihov dom poslali povabilo k praznovanju. Novim članom smo podarili letno članarino za leto 2021.

Zaključek koledarskega leta z Manco Izmajlovo

V goste smo povabili vsestransko umetnico in pisateljico Manco Izmajlovo, ki je predstavila svojo knjigo Vdihni življenje s polnimi pljuči. Glasbeno pogovorni večer smo izvedli v dvorani DPD Svoboda (Kino) v Slovenski Bistrici.

Vdihni življenje
S POLNIMI PLJUČI

Vdihni življenje
S POLNIMI PLJUČI

Vdihni življenje
S POLNIMI PLJUČI

Vdihni življenje
S POLNIMI PLJUČI

Glasbeno pogovorni večer z

MANCO IZMAJLOVO

**Ponedeljek, 20. december 2021,
ob 18.30**

Dom svobode, Kino Slovenska Bistrica
Kolodvorska ulica 8

Vabljeni.

Zaradi varovanja zdravja in spoštovanja predpisanih ukrepov NIJZ se dogodka
lahko udeležite le z upoštevanjem PCT pogoja.

KNJIŽNICA
JOSIPA VOŠNJAKA
SLOVENSKA BISTRICA

KNJIŽNICA -
NAŠA IN VAŠA ZGODBA

J. Vošnjak

2.5 ZAPOSLENI – SRCE KNJIŽNICE

Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica je bil na svetu zavoda sprejet julija 2008 in po sistemizaciji določa skupaj 21 zaposlitev. Stanje na dan 31. 12. 2021:

- 12 strokovnih zaposlitev,
- 5,5 upravnih in tehničnih zaposlitev.

Skupaj 17,5 rednih zaposlitev.

Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Uradni list RS, št. 73/2003) določa najmanj 0,32 strokovnega delavca na 1.000 prebivalcev. Za našo knjižnico to pomeni najmanj 11,5 zaposlenih strokovnih delavcev.

Zaposleni v knjižnici na dan 31. 12. 2021 so bili:

▪ **Strokovni delavci (12)**

Saša Šega Crnič, Sanja Mikulič, Darja Kolar, Darja Plavčak, Mojca Plaznik Plavec, Mojca Amon, Mateja Bratina, Natalija Stegne, Aleksandra Repnik Merc, Janja Pepelnak, Tadeja Hojnik (porodniško odsotnost nadomešča Doroteja Fric) in Tanja Jakolič.

▪ **Upravno-tehnični delavci (6)**

Marijana Krištof, Nina Potočnik, Marjeta Korošec, Nada Medved, Mojca Furman in Patricija Breznikar.

Zaposleni so bili razporejeni na delovna mesta, ki so bila v skladu s posameznimi pogodbami o delu in sistemizaciji delovnih mest in nalog. Ne glede na razporeditev po pogodbah o zaposlitvi je vsak strokovni delavec opravljal tudi druga dela, ki so bila potrebna za nemoten potek delovnega procesa v knjižnici.

Zaposleni so bili tudi trije udeleženci javnih del, program Pomoč v knjižnici.

Pregled zaposlitev v zadnjem desetletju:

2011 = 14,5 zaposlitev,
2012 = 13,5 zaposlitev in 3 javna dela,
2013 = 14,5 zaposlitev in 6 javnih del,
2014 = 14,5 zaposlitev in 6 javnih del,
2015 = 14,5 zaposlitev in 5 javnih del,
2016 = 15 zaposlitev in 5 javnih del,
2017 = 15 zaposlitev in 5 javnih del,
2018 = 16 zaposlitev in 4 javna dela,
2019 = 17 zaposlitev,
2020 = 17,5 zaposlitev in 3 javna dela,
2021 = 17,5 zaposlitev in 3 javna dela.

2.6 STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE ZAPOSLENIH

Zaposleni v knjižnici smo se udeleževali raznih izobraževanj, ki spadajo v delovno obveznost. **Opravili smo 345 ur izobraževanj** (2020: 142 ur). V okviru sredstev smo omogočili izobraževanja, ki so potrebna za kvalitetno in strokovno delo vseh zaposlenih. Večina izobraževanj je bila opravljena preko spleta, s pomočjo Zooma in je bila zato odsotnost zaradi izobraževanj krajša, saj ni bilo poti na izobraževanje. Veliko spletnih izobraževanj je bilo brezplačnih.

Tabela 4: Pregled izobraževanj zaposlenih

Datum	Lokacija	Organizator in tema	Št. ur	Št. oseb	Skupaj ur
8. januar	KJV	Bajgot: Varstvo pri delu	1,5	15	22,5
18. januar	KJV Zoom	Verlag D.: Letno poročilo za leto 2020 v javnem sektorju, vezano na aktualno zak.	3	1	3
19. januar	KJV Zoom	MKL: Avtorske pravice	2	3	6
5., 12., 18. februar	KJV Zoom	MKL: Učinkovita komunikacija in odzivanje na konfliktne situacije	12	1	12
3. marec	KJV zoom	Dnevi evropske kulturne dediščine	1	1	1
10., 12., 17., 19., 24., 31. marec	KJV Zoom	Verlag D. in ZSK: Preizkušeni poznavalec kadrovskih procesov v javnem sektorju; modul 1., 2., 3., 4., 5 in 7	2,5	1	2,5
26. marec	KJV Zoom	Verlag D. in ZSK: Preizkušeni poznavalec kadrovskih procesov v javnem sektorju; modul 6	2,5	2	5
29. marec do 2. april	KJV Zoom	NUK: Tečaj za začetnike: modul 1	25	1	25
14. april	KJV zoom	ZBDS: Digitalizacija kulturne dediščine	2	1	2
23. april	KJV Zoom	NUK: Tečaj za začetnike: modul 2	6	1	6
5. maj	KJV	Mag. Marjana Žnidaršič: Komunikacijska delavnica za motivirane zaposlene	3	9	27
11. maj	KJV Zoom	NUK: Po korakih do strokovne objave	5	3	15
12. maj	KJV	Mag. Marjana Žnidaršič: Komunikacijska delavnica za motivirane zaposlene (praktične vaje)	3	8	24
13. maj	KJV Zoom	ZBDS: Strokovno srečanje knjižničar – knjižničarju, Dan dobrih praks	5	3	15
19., 20. maj	KJV Zoom	NUK: Katalogizacija – izpopolnjevalni tečaj	8	2	16
med 20. majem in 10. junijem	KJV Zoom	Knjižnica Koper: Priprava spletne prireditve od A do Ž: 4 moduli	12	4	48
31. maj	KJV Zoom	NUK: Kaj je dobro vedeti o hranjenju domoznanskega gradiva	1	1	1
1., 2. junij	KJV Zoom	IZUM: C3/Katalogizacija in format Comarc, dopolnitve in novosti	7	1	7
7., 8. junij	KJV Zoom	IZUM: C3/Katalogizacija in format Comarc, dopolnitve in novosti	7	1	7
17. junij	KJV teams	MJU: novosti v zvezi s prejemi in povračili stroškov ter zamiku izplačilnega dneva plače	2	1	2
8. september	LJ	BDS: Posvet Zapeljevanje v branje	8	2	16
15. september	KJV Zoom	NUK: Mentorsko delo in podpora kandidatom v času priprave na bibliotekarski izpit	4	1	4
28., 29., 30. september	KJV Zoom	Knjižnica Celje: e-fest	8	2	16

Datum	Lokacija	Organizator in tema	Št. ur	Št. oseb	Skupaj ur
21. oktober	KJV Zoom	Ferlag D.: Delovno pravne novosti in aktualne spremembe v javnem sektorju	5	1	5
22. oktober	Selnica ob Dravi	Mariborska knjižnica: 8. Glazerjev posvet	6	1	6
28. oktober	KJV Zoom	Knjižnica Novo Mesto: Knjižnica – igrišče znanja in zabave	6	1	6
11. november	KJV Zoom	ZBD: Mladi bralci in digitalni mediji	5	2	10
12. november	KJV Zoom	Knjižnica Trebnje: posvetovanje Poti do knjige	5	3	15
7. december	KJV Zoom	PKP: Integriteta	5	4	20
		Opravljenih ur izobraževanj:			345

2.7 KNJIŽNIČNA ZBIRKA

Na dan 31. 12. 2021 je knjižnična zbirka štela **188.218 enot** računalniško obdelanega in inventariziranega knjižničnega gradiva (2020: 185.618 enot).

V prostem pristopu je uporabnikom knjižnice na voljo več kot 175.000 enot knjižničnega gradiva. Kot čitalniško gradivo je označenih preko **1.250 enot** gradiva, domoznanska zbirka šteje več kot **2.000 enot**, v skladišče pa je preusmerjenih približno **8.800 enot** gradiva (duplikati in manj iskano gradivo). Ostalo gradivo je drugače razporejeno (ravnateljstvo, računovodstvo).

Tabela 5: Temeljna zaloga knjižničnega gradiva (enote)

vrsta gradiva	temeljna zaloga	odpis	prirast
	31. 12. 2021	2021	2021
knjige	175.526	4.135	6.595
serijske publikacije	2.336	354	282
neknjižno gradivo	10.356	125	300
skupaj	188.218	4.614	7.177

Temeljna knjižnična zbirka obsega 5,20 enote gradiva na prebivalca območja, ki ga pokriva knjižnica.

Pri izgradnji kvalitetne knjižnične zbirke dajemo poudarek predvsem:

- ♦ aktualnosti gradiva,
- ♦ upoštevanju sodobnih strokovnih trendov ter spremembam v družbenem okolju,
- ♦ kvaliteti,

- ♦ enakovrednemu zastopanju vseh področij znanosti in kulture, odpravljanju razlik ter medkulturnemu in medgeneracijskemu povezovanju,
- ♦ različnim nosilcem informacij (knjižno gradivo, neknjižno gradivo, e-knjige, zvočne knjige),
- ♦ kvaliteti izvajalcev pri nakupu glasbenih zgoščenk ter filmskih dvd-jev,
- ♦ ustvarjanju kvalitetne zbirke klasikov in ljudskega izročila,
- ♦ ustvarjanju zbirke kvalitetnejših splošnih in strokovnih revij, pomembnih tako za sproščujoče branje kot za odlično pomoč pri izobraževanju in študiju ter delu,
- ♦ v razmerju pri namembnosti gradiva mladina : odrasli še naprej stremimo k novim smernicam za splošne knjižnice in s proaktivno naravnostjo v ospredje postavljamo potrebe okolja, v katerem knjižnica deluje, in lokalne skupnosti; z različnimi pristopi in metodami raziskovanja predvidevamo in ugotavljamo potrebe potencialnih uporabnikov osrednje in krajevnih knjižnic,
- ♦ s kvalitetno knjižnično zbirko vplivamo na kakovost življenja posameznika in lokalne skupnosti.

Zaradi pomanjkanja sredstev ne dosegamo povsem načrtov, zastavljenih z Letnim načrtom nakupa gradiva. Tako smo v letu 2021 dosegli **82,98 % zastavljenih ciljev nakupa**, kar je 0,92 % več kot leto poprej.

Pri nabavi gradiva smo bili še posebej pozorni na akcije v knjigarnah ter na večje popuste, sicer bi bil odstotek nakupa še nižji. Razliko smo dopolnjevali z darovi in za potrebe knjižnične zbirke strokovno obdelali s strani naših uporabnikov zelo iskano gradivo.

Tabela 6: Sestava knjižnične zbirke po namembnosti (naslovi/enote)

	naslovi	enote
odrasli	56.673	134.792
mladi	22.593	53.426
skupaj	79.266	188.218

Tabela 7: Sestava knjižnične zbirke razmerje stroka – leposlovje

	naslovi	enote
stroka	42.651	92.066
leposlovje	36.615	96.152
skupaj	79.266	188.218

2.7.1 Nabava knjižničnega gradiva

Nabava knjižničnega gradiva poteka v sodelovanju vseh zaposlenih v Knjižnici Josipa Vošnjaka. Sledimo novostim v medijih (bibliografije, tisk, katalogi založb, ponudbe knjigotržcev, internet, obiski knjigarn, razgovori z zastopniki založb, obiski knjižnih sejmov – splet ...).

Seveda prisluhnemo željam in potrebam naših uporabnikov ter tudi s pomočjo analiz posameznega okolja in uporabnikov, kjer knjižnica deluje, ustvarjamo ustrezno knjižnično zbirko. Dosledno upoštevamo kriterije ugotovljenih potreb okolja in zahtevnosti uporabnikov ter cilje lokalne skupnosti. Uporabniki ne povprašujejo le po novostih, veliko gradiva potrebujejo tudi za kvalitetno izobraževanje in študij oziroma iščejo gradivo, ki ga

na tržišču ni več mogoče dobiti. Takrat sodelujemo z antikvariati in bukvarjami ali s tujino in večinoma uspemo nabaviti želeno gradivo.

Zadnje čase opažamo, da je v vseh organizacijskih enotah močno upadla izposoja neknjižnega gradiva (predvsem cd-jev in dvd-jev), zato zaradi racionalne porabe sredstev kupujemo predvsem zelo iskano neknjižno gradivo ter klasiko.

Za vse prebivalce je knjižnica vpeta v okolje kot lokalni informacijski center za zagotavljanje potreb po vseživljenjskem izobraževanju, po kulturnem razvoju tako posameznika kot socialnih skupin, po kvalitetno preživetem prostem času, in kot splošnoizobraževalna knjižnica enakovredno pokrivamo vsa področja znanosti in humanistike ter vsem uporabnikom knjižnice zagotavljamo enako dostopnost gradiva. S svojim načrtovanim delovanjem se usmerjamo k razvoju lokalnega okolja in posameznika ter s tem posledično gradimo kvalitetno knjižnično zbirko za vse starostne skupine od predšolskih otrok do oseb v tretjem življenjskem obdobju ter za vse izobrazbene strukture.

Knjižnično zbirko gradimo z nakupom kvalitetnega sodobnega gradiva, redno ugotavljamo potrebe in interese ter strukturo prebivalcev v lokalnih skupnostih. Upamo si trditi, da je knjižnica prijazno središče kulture, izobraževanja, informacij ter svojim uporabnikom omogoča dostop do vseh vrst znanja in informacij na različnih nosilcih in v različnih formatih zapisa, od tiskanega, knjižnega gradiva, serijskih publikacij do elektronskih medijev ter zlasti v zadnjem času dostop do interaktivnih virov in e-knjig (Bliblos, Audibook). Spremljamo obrat in starost knjižničnega gradiva ter z rednim odpisom zastarelega, neaktualnega in uničenega gradiva osvežujemo knjižnično zbirko.

Pri nakupu knjižničnega gradiva upoštevamo vse vidike potreb in zahtevnostnih stopenj svojih uporabnikov. Zavedamo se, da pri iskanju informacij za vse uporabnike ne moremo upoštevati istih kriterijev. Informacije in gradivo morajo biti zastopani po različnih stopnjah zahtevnosti, od poljudnoznanstvenih do strokovnih.

Pri nabavi gradiva upoštevamo tudi visok obisk šolajoče se mladine (od osnovne šole do fakultete), vedno večje število priseljencev iz drugih jezikovnih območij ter njihove potrebe po gradivu in informacijah.

2.7.2 Nakup knjižničnega gradiva

Sredstva za nakup gradiva je knjižnica dobila od ustanoviteljic zavoda – Občin Slovenska Bistrica, Oplotnica, Poljčane in Makole – v skupni vrednosti **82.500,00 EUR** (2020: 79.500,00 EUR) ter od Ministrstva za kulturo v vrednosti **43.057,00 EUR** (2020: 39.623,00 EUR). Za nakup gradiva smo namenili tudi lastna sredstva v višini 9.179,28 EUR (2020: 500,00 EUR), ki smo jih pridobili s prodajo gradiva v Stepišnikovi bukvarnici in drugimi lastnimi prihodki. Tako so sredstva za nakup knjižničnega gradiva znašala skupaj 134.736,28 EUR (2020: 119.623,00 EUR).

Sredstva za nakup gradiva po občinah za leto 2020:

- ◆ Slovenska Bistrica: 65.000 EUR
- ◆ Makole: 4.000 EUR
- ◆ Oplotnica: 6.000 EUR
- ◆ Poljčane: 7.500 EUR

Slovenska Bistrica

Makole

Oplotnica

Poljčane

2.7.3 Prirast knjižničnega gradiva

V letu 2021 smo knjižnično zbirko dopolnili s **3.519 novimi naslovi gradiva** (2020: 4.042) oziroma s **7.177 enotami novega gradiva** (2020: 7.312). Tako je prirast gradiva znašal 272 enot na 1.000 prebivalcev območja, ki ga pokrivamo.

Med novostmi v letu 2021 je bilo 94,5 % knjižnega gradiva (knjige, brošure, serijske publikacije) ter 5,5 % enot neknjižnega gradiva. Odstotek knjižnega gradiva je tako visok predvsem zaradi podarjenih enot gradiva, ki smo ga uvrstili v knjižnično zbirko (gre predvsem za bralne in iskane romane ter klasiko), zadnjih nekaj let pa tudi opažamo močan upad izposoje neknjižnega gradiva, zato zaradi smotrne porabe sredstev le-tega kupujemo manj.

Zlasti v nekaterih krajevnih knjižnicah pri strukturi članov prevladujejo mladi (predšolski in osnovnošolski otroci), zato tam dajemo večji poudarek nakupu kvalitetnega gradiva za otroke in mladino.

Tabela 8: Struktura prirasta knjižničnega gradiva po vrstah gradiva

vrsta gradiva	število enot	Delež	število naslovov	delež
knjige in brošure	6.595	92,52 %	3.171	90,11 %
serijske publikacije	282	3,30 %	157	4,46 %
neknjižno gradivo	300	4,18 %	191	5,43 %
skupaj	7.177	100 %	3.519	100 %

V letu 2021 smo gradivo pridobivali tako z nakupom kot z darovi. Tudi v letu 2021 je bil odstotek darov precej visok (razmerje med nakupom in darovi je znašalo 82,98 % nakupa in 17,02 % darov vsega prirasta). Z nakupom smo dosegli 82,98 % zastavljenih minimalnih ciljev. Darovalci gradiva so bili predvsem posamezniki, nekaj je bilo založb in društev.

Tabela 9: Prirast gradiva glede na način nabave (enote/naslovi)

vrsta gradiva	enote			naslovi		
	nakup	dar	skupaj	nakup	dar	skupaj
knjige in brošure	5.752	843	6.595	2.476	695	3.171
serijske publikacije	201	81	282	115	42	157
neknjižno gradivo	278	22	300	178	13	191
skupaj	6.231	946	7.177	2.769	750	3.519

Z darovi smo pridobili 946 enot gradiva v skupni vrednosti 6.608,29 evrov.

Pogoji za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe so predpisovali tudi razmerje med strokovnim gradivom in leposlovjem, vendar se **nove smernice za splošne knjižnice** enako kot pri razmerju mladina : odrasli več ne ozirajo tako zelo dosledno na odstotke 60 % stroke in 40 % leposlovja, temveč so tudi tu knjižnice pri nabavni politiki vedno bolj osredotočene na potrebe lokalne skupnosti in okolja, v katerem delujejo. Tako pri nabavi novega knjižničnega gradiva ob racionalni porabi javnih sredstev ter v okviru razpoložljivih možnosti seveda v veliki meri upoštevamo različne potrebe in interese uporabnikov ter posameznih lokalnih skupnosti. V minulem letu smo zaznali povečano povpraševanje po leposlovju.

Dejavnost splošnih knjižnic je namenjena najširšemu krogu uporabnikov, ne samo po izobrazbeni strukturi, temveč tudi vsem starostnim stopnjam, od predšolskih otrok dalje.

Z nakupom smo v letu 2021 pridobili

51,49 % strokovne literature in 48,51 % leposlovja ter
68,48 % gradiva za odrasle in 31,52 % za otroke in mladino.

Tabela 10: Struktura vsega prirasta gradiva (nakup in dar) glede na namembnost (enote/naslovi)

vrsta gradiva	enote			naslovi		
	odrasli	mladina	skupaj	odrasli	mladina	skupaj
knjige in brošure	3.674	2.921	6.595	2.142	1.029	3.171
serijske publikacije	265	17	282	149	8	157
neknjižno gradivo	157	143	300	119	72	191
skupaj	4.096	3.081	7.177	2.410	1.109	3.519
delež	57,07 %	42,93 %	100 %	68,48 %	31,52 %	100 %

Tabela 11: Struktura vsega prirasta gradiva (nakup in dar) glede na razmerje stroka : leposlovje

vrsta gradiva	enote		skupaj	naslovi		skupaj
	stroka	leposlovje		stroka	leposlovje	
knjige in brošure	2.721	3.874	6.595	1.432	1.739	3.171
serijske publikacije	188	94	282	121	36	157
neknjižno gradivo	232	68	300	154	37	191
skupaj	3.141	4.036	7.177	1.707	1.812	3.519
delež	43,77 %	56,23 %	100 %	48,51 %	51,49 %	100 %

Tabela 12: Prirast gradiva (nakup in dar) po knjižnicah glede na razmerje knjižno gradivo : neknjižno gradivo (enote)

knjižnica	knjižno enote	neknjižno enote	skupaj
Slovenska Bistrica	3.537	182	3.719
Kebelj	117	13	130
Makole	479	15	494
Oplotnica	702	28	730
Poljčane	998	25	1.023
Pragersko	820	16	836
Tinje	224	21	245
skupaj	6.877	300	7.177

Tabela 13: Zaloga knjižničnega gradiva po knjižnicah glede na razmerje knjižno gradivo : neknjižno gradivo (enote)

knjižnica	knjižno enote	neknjižno enote	skupaj
Slovenska Bistrica	96.610	6.465	103.075
Kebelj	5.376	329	5.705
Makole	10.103	622	10.725
Oplotnica	14.505	775	15.280
Poljčane	25.501	980	26.481
Pragersko	15.869	722	16.591
Tinje	7.576	450	8.026
Zg. Polskava (v pripravi)	2.323	12	2.335
skupaj	177.863	10.355	188.218

2.8 OBDELAVA GRADIVA IN UREJANJE KNJIŽNIČNE ZBIRKE

Obdelava knjižničnega gradiva poteka po ustaljenih merilih v skladu z nabavo, ki je odvisna od razpoložljivih finančnih sredstev, in zajema katalogizacijo, normativno kontrolo, dodeljevanje predmetnih oznak ter klasifikacijo in inventarizacijo knjižničnega gradiva – ob upoštevanju vseh pravil in standardov.

Iz vzajemne baze COBIB smo v letu 2021 prevzeli ter z lokalnimi podatki dopolnili in uredili **3.890 zapisov, kreiranih je bilo 141 zapisov za monografije ter 913 za članke**, tri strokovne delavke naše knjižnice so v vzajemno bazo COBIB skupaj prispevale **1.054 zapisov, vseh skupaj je zdaj že 5.301.**

V oddelku za nabavo knjižničnega gradiva potekajo vse faze pridobivanja in obdelave knjižničnega gradiva:

- **Strokovna obdelava:** pridobivanje in razporejanje gradiva, vključno z darovi (nabava, Stepišnikova bukvarnica), katalogizacija, klasifikacija, geslenje, inventarizacija, vnos dotoka serijskih publikacij, tiskanje članskih izkaznic, izdelava statistik, priprava poročil, ostalo strokovno delo in odpis poškodovanega ali uničenega knjižničnega gradiva.
- **Manipulativna dela:** pregled in preverjanje neoporečnosti novega gradiva, žigosanje gradiva po pravilih, opremljanje gradiva s signirnimi ter RFID nalepkami, ovijanje (zaščita) s samolepilno prozorno folijo, popravilo starejšega in poškodovanega gradiva, razporejanje gradiva za različne lokacije – organizacijske enote knjižnice, urejanje skladišča.

Trudili smo se zagotavljati informacijsko kvalitetne podatke, zlasti velik poudarek smo dajali geslenju, kar je kasneje pri iskanju informacij v veliko pomoč tako knjižničarjem kot uporabnikom knjižnice.

Gradivo smo centralno nabavljali ter strokovno in fizično obdelovali na oddelku za nabavo v osrednji knjižnici v Slovenski Bistrici. Pri nabavi smo si prizadevali za enakomeren razvoj posameznih enot v mreži v skladu s strokovnimi priporočili ter potrebami uporabnikov za izgradnjo knjižnične zbirke. Spremljali smo prirast naslovov, uravnavali razmerja med posameznimi vrstami in namembnostjo gradiva ter nadzorovali porabo finančnih sredstev.

Tako smo v letu 2021 z nakupom ali darovi pridobili 7.177 enot knjižničnega gradiva (2020: 7.312 enot), in sicer:

- za osrednjo knjižnico v Slovenski Bistrici: 3.719 enot,
- za Knjižnico Kebej: 130 enot,
- za Knjižnico Oplotnica: 730 enot,
- za Knjižnico Poljčane: 1.023 enot,
- za Knjižnico Pragersko: 836 enot,
- za Knjižnico Makole: 494 enot,
- za Knjižnico Tinje: 245 enot.

Z dogovorjenimi rabati pri dobaviteljih knjižničnega gradiva smo **prihranili 16.351,87 evrov**, ki smo jih namenili za nakup novega gradiva.

2.9 ODPIS KNJIŽNIČNEGA GRADIVA

V letu 2021 je bilo odpisanih **4.614 izvodov** knjižničnega gradiva: 4.135 knjig in brošur, 354 serijskih publikacij, 71 videoposnetkov (dvd-ji, cd-ji, AV-kasete), 21 enote e-publikacij ter 33 enot ostalega neknjižnega gradiva (računalniške diskete, zemljevidi, notno gradivo ...).

Skupna vrednost odpisanega gradiva je znašala **26.952,75 EUR**:

– 4.135 knjig in brošur (89,62 %) v vrednosti	14.358,73 EUR,
– 125 enot neknjižnega gradiva (2,71 %) v vrednosti	1.120,28 EUR ter
– 354 serijskih publikacij (7,67 %) v vrednosti	11.473,74 EUR.

Razlogi za odpis so bili:

- fizična uničenost gradiva ali zastarelost strokovne literature (po tabeli obsoletnosti gradiva iz Priročnika za izločanje in odpis knjižničnega gradiva),
- pri neknjižnem gradivu zastarelost, poškodovanost ali uničenost medija (dvd-ji, cd-ji, avdiokasete).

2.10 ČLANI KNJIŽNICE

Število **aktivnih članov** Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica je na dan 31. 12. 2021 doseglo številko **6.962**, kar pomeni, da je bilo v letu 2021 aktivnih 252 članov več kot v letu 2020. Za aktivnega člana se šteje tisti, ki ga vsaj enkrat na leto računalniško evidentiramo kot obiskovalca.

Število vseh članov, vpisanih v knjižnico na dan 31. 12. 2021, je **8.851**.

Glede na status aktivnih članov v vseh krajevnih knjižnicah in v osrednji knjižnici izstopajo zaposleni člani in osnovnošolski otroci. Visoko število vpisanih osnovnošolcev lahko povežemo tudi z uspešnostjo projekta Rastem s knjigo, v katerega je naša knjižnica vključena že več let, z odlično organizacijo in strokovnostjo kadra ter z dobro razvito bibliopedagoško dejavnostjo knjižnice v osnovnih šolah vseh občin ustanoviteljic. Glede na število članov na dan 31. 12. 2021 **je število vseh članov v letu 2021 upadlo za 1.256**. Upad pripisujemo brisanju neaktivnih članov v letu 2021 (1.897 brisanih članov), nekaj pa tudi manjšemu vpisu v knjižnico. Menimo, da se bo število članov v naslednjih letih povečalo.

V letu 2021 se je v knjižnico vpisalo **591 novih članov** (2020: 332).
Od tega je bilo novovpisanih mladih članov 289 ali 49 % , odraslih pa 302 ali 51 %.

Pri statistični obdelavi podatkov o novovpisanih članih se kažejo znatna odstopanja pri kategoriji osnovnošolskih otrok (213 ali 36,04 %), zaposlenih (160 ali 27,07 %), in tudi pri kategoriji predšolskih otrok (85 ali 14,38 %). V knjižnico se je v letu 2021 vpisalo več osnovnošolskih otrok in manj odraslega prebivalstva, dijakov in študentov, za kar krivimo trenutno situacijo. Kljub vsemu smo optimistični in verjamemo, da se bo ob umiritvi

razmer povečal trenutno zmanjšan vpis zgoraj omenjenih kategorij uporabnikov. Predvidevamo tudi, da se bo v prihodnje še naprej zviševal delež novovpisanih med upokojenci, ki jih je bilo v letu 2021 44 (7,4 %), saj se prebivalstvo v Sloveniji stara. V letu 2021 je bilo v knjižnico vpisanih tudi 4,39 % brezposelnih oseb, kar je nekoliko manj kot v preteklih letih. To dejstvo pripisujemo zmanjšanemu sodelovanju s podjetjem Kadrin, d. o. o., z Ljudsko univerzo Slovenska Bistrica in SNG Maribor v projektu socialne aktivacije brezposelnih oseb, prav tako zaradi epidemije. Brezposelni lahko najdejo v knjižnici veliko informacij o zaposlovanju, na voljo pa so jim tudi računalniki in dostop do svetovnega spleta.

Struktura aktivnih članov po občinah je v premem sorazmerju z velikostjo občin soustanoviteljic in s starostjo oziroma z leti odprtosti krajevnih knjižnic. Največ aktivnih članov je iz občine Slovenska Bistrica – 3.842 (55,18 %), sledijo občina Poljčane – 599 (8,60 %), občina Oplotnica – 359 (5,15 %) in občina Makole – 242 (3,47 %). Člani naše knjižnice imajo stalno prebivališče še v občinah Slovenske Konjice, Rače-Fram, Kidričevo in drugih, ki so zastopane v manjši meri.

Od **6.962 aktivnih članov** v lanskem letu jih je bilo v osrednji knjižnici v Slovenski Bistrici aktivnih 5.841 (83,89 %), v krajevni knjižnici Poljčane jih je bilo aktivnih 1.256 (18,04 %), v krajevni knjižnici Pragersko 907 (13,03 %), v krajevni knjižnici Oplotnica 817 (11,73 %), v Makolah 531 (7,62 %), na Tinju 275 (3,95 %) in na Keblju 135 (1,93 %).

Člani, ki obiskujejo več knjižnic, so šteti kot aktivni člani v vsaki od knjižničnih enot. Zato je število aktivnih članov (6.962) manjše kot vsota aktivnih članov po knjižnicah.

Tabela 14: Aktivni člani po knjižnicah

knjižnica	št. aktivnih članov	od tega mladi	skupaj
Slovenska Bistrica	3.962	1.879	5.841
Kebelj	65	70	135
Makole	331	200	531
Oplotnica	517	300	817
Poljčane	848	408	1.256
Pragersko	632	275	907
Tinje	170	105	275
skupaj	6.525	3.237	9.762

2.11 OBISK V KNJIŽNICI

V knjižnici smo si kljub epidemiji skozi vse leto na različne načine prizadevali privabiti čim več uporabnikov. Kupovali smo gradiva, ki so zanimiva za vse ciljne skupine, obveščali smo javnost o novitetah v knjižnični zbirki, organizirali smo nekaj prireditev, ki v našo knjižnico pritegnejo veliko število uporabnikov različnih ciljnih skupin. Tudi izvajanje projektov in bibliopedagoških ur je bilo okrnjeno, vendar smo se trudili, da smo jih v največji možni meri izvedli.

Prav tako nismo mogli izvesti meritev obiska v knjižnicah, ki jih izvajamo dvakrat letno v matični in vseh krajevnih knjižnicah.

V letu 2021 ročne meritve tipičnega tedna niso bile izvedene, zato smo v vsa poročila vpisovali podatke, ki smo jih dobili v programu Cobiss3/Izračun tipičnega tedna. Vendar pa se moramo zavedati, da v teh podatkih niso všteti številni telefonski klici. Prav tako ni vštet obisk čitalnic.

Knjižnico je v letu 2021 zaradi izposoje knjižničnega gradiva obiskalo **136.916** obiskovalcev (2020: 114.244 obiskovalcev).

Tabela 15: Obisk po knjižnicah (obisk zaradi izposoje)

knjižnica	št. obiskovalcev	delež v %
Slovenska Bistrica	94.692	69,16
Kebelj	780	0,57
Makole	4.368	3,19
Oplotnica	7.904	5,77
Poljčane	16.224	11,85
Pragersko	10.712	7,83
Tinje	2.236	1,63
skupaj	136.916	100

Številka, ki smo jo dosegli v letu 2021, je glede na situacijo zadovoljiva, saj je za **22.673 višja** od lanskoletne. Pri vseh statističnih podatkih moramo upoštevati, da je bilo delovanje knjižnice kljub rednemu delovnemu času okrnjeno zaradi epidemioloških razmer, ki so bile prisotne vse leto.

K številu obiskovalcev zaradi izposoje moramo prišteti še število obiskovalcev prireditev, ki pa je bilo zaradi posebnih razmer dokaj nizko, saj smo v letu 2021 izvedli le 172 prireditev, od tega je bilo kar 90 razstav, na katerih ne beležimo števila obiskovalcev. **Število obiskovalcev vseh prireditev skupaj z bibliopedagoškimi urami, urami pravljič, delavnicami in projekti v letu 2021 je bilo 4.765.**

V letu 2021 prav tako kot v letu 2020 nismo mogli izvajati študijskih krožkov, ki jih v Knjižnici Makole izvajamo v sodelovanju z Ljudsko univerzo Slovenska Bistrica.

Vseh prireditev v knjižnici je bilo v preteklem letu 173 (2020: 152), obiskalo pa jih je 4.765 obiskovalcev (2020: 1.667 obiskovalcev).

Knjižnico je v letu 2021 obiskalo skupaj **141.681** obiskovalcev (2020: 115.911 obiskovalcev).
To pomeni, da je vsak prebivalec našega območja 4-krat obiskal knjižnico.

2.12 KNJIŽNICA NA YouTube

Glede na omejitve zaradi epidemije smo preko spleta v letu 2021 organizirali:

- 4 spletne prireditve, katerih se je udeležilo 425 obiskovalcev:
- literarni večer s pisateljico Cvetko Sokolov,
 - literarni večer s pisateljico Sašo Šega Crnič,
 - potopis Zorana Furmana po Južni Koreji in Tajvanu,
 - predavanje dr. Zdenke Divjak z naslovom Kako proti apatiji in dolgčasu otrok in mladostnikov.

 Pripravili in izvedli smo ustvarjalne delavnice na način, da so otroci prevzeli v knjižnici vrečke z materialom za ustvarjanje določenega izdelka. Na tak način smo izvedli štiri **ustvarjalne e-delavnice** :

- velikonočna delavnica – velikonočni zajček,
- poletna delavnica – ribice,
- jesenska delavnica – ježek in
- zimska delavnica – Božiček.

Vidne so na spodnjem spletnem naslovu:

<https://www.youtube.com/channel/UC3IMdg-LOg-p55a1aImkHZA/videos>

Na YouTube kanalu knjižnice <https://www.youtube.com/channel/UC3IMdg-LOg-p55a1aImkHZA/videos> so vidni vsi ostali posnetki, ki smo jih pripravili za naše uporabnike in vse ostale spletne obiskovalce:

- zvočni posnetki Pozabljeno na spodnji polici, kjer na kratek način izpostavljamo kvalitetni literaturo, ki ni toliko poznana med bralci,
- pogovorna večera s pisateljicama Cvetko Sokolov in Sašo Šega Crnič,
- prikaz vračanja gradiva preko knjigomata,

- Pravljična doživetja – pravljice z ilustracijami za najmlajše,
- ustvarjalne e-delavnice,
- poslanica ob kulturnem prazniku,
- nekaj promocijskih posnetkov Vošnjakove bralne značke za odrasle.

2.13 SPLETNA KNJIŽNICA mCOBISS

Obisk knjižnice preko spletne aplikacije **mCobiss** in obisk virtualne knjižnice **Cobiss+** ter obisk spletne strani je bil v letu 2021 zadovoljiv.

Preko spletne aplikacije mCobiss in virtualne knjižnice Cobiss+ je knjižnico v letu 2021 obiskalo **8.306** članov (2020: 13.466).

V letu 2021 presenetljivo beležimo manjši obisk spletne aplikacije in virtualne knjižnice, kar si razlagamo z dejstvom, da so bile naše knjižnice ves čas odprte za uporabnike in je bil dostop do knjižnih polic omogočen.

2.14 IZPOSOJA GRADIVA

2.14.1 Izposoja gradiva

Zaradi epidemije in omejitev je izposoja v letu 2021 še vedno v manjšem obsegu, kot je bila pred njo, vendar pa se število izposojenega gradiva počasi dviguje.

V letu 2021 so si uporabniki **izposodili 297.109** enot knjižničnega gradiva (2020: 255.489 enot).

Od tega je bilo **294.195 izposoj na dom** (66 % leposlovja, 34 % neleposlovja), 68 izposoj v knjižnico (čitalniška izposoja se je beležila samo računalniško, nismo šteli izposoje po tipičnem tednu), **2.791 izposoj spletnih virov** (2.391 e-knjig, 263 zvočnih knjig, 199 izposoj ostalih elektronskih virov) in **55 medknjižničnih izposoj**. Izposoja e-knjig je potekala na portalu Biblos in Audibook, kjer so na voljo zvočne knjige.

Tabela 16: Izposoja na dom in v čitalnico po knjižnicah (brez medknjižnične izposoje in Izposoje e-virov)

knjižnica	izposojenih enot gradiva	delež v %
Slovenska Bistrica	189.410	64,37
Kebelj	1.444	0,49
Makole	6.526	2,22
Oplotnica	19.988	6,79
Poljčane	42.010	14,28
Pragersko	29.350	9,97
Tinje	5.535	1,88
skupaj	294.263	100

Pri izposoji na dom so si občutno več gradiva izposodili odrasli uporabniki (76 % gradiva odrasli, 24 % mladina). Če naredimo primerjavo s podatki zadnjega desetletja, opazimo, da je predstavljala izposoja gradiva pri odraslih okrog 60 %, pri mladih okrog 40 % – razmerje je bilo bistveno drugačno kot v letu 2021. Je pa to razmerje povsem primerljivo z letom 2020 (77 % odrasli, 23 % mladina).

V letu 2021 je bilo elektronskih in avtomatiziranih storitev pri izposoji gradiva 64.307. Od tega je bilo 25.236 rezervacij preko mCobiss-a in Cobiss+ ter 39.071 elektronskih in avtomatiziranih podaljšav. Številke nakazujejo, da so uporabniki knjižnice elektronske storitve usvojili in jih s pridom uporabljajo.

S pomočjo elektronskih in avtomatiziranih storitev je bilo v letu 2021 **64.307** rezervacij in podaljšav roka izposoje gradivu (2020: 44.708).

2.14.2 Stepišnikov koš – knjiga na dom

Članom knjižnice, ki zaradi ostarelosti, dolgotrajne bolezni ali invalidnosti ne morejo obiskati naše knjižnice, ponujamo brezplačno knjižnično storitev KNJIGA NA DOM, ki smo jo poimenovali Stepišnikov koš. Knjižnično gradivo po predhodnem naročilu uporabniku dostavimo na dom.

2.14.3 Izposoja e-knjig

Biblos

Spletni portal Biblos ponuja elektronske knjige, ki si jih lahko člani knjižnice brezplačno izposodijo s svojimi prenosnimi napravami (e-bralnik, pametnimi telefoni, tablicami in računalniki) ali si elektronski bralnik brezplačno izposodijo v naših knjižnici. Na bralnik si uporabniki sami ali ob pomoči knjižničarke prenesejo željeno knjigo iz elektronske knjižnice **biblos**. Ob koncu leta so imeli naši bralci, ki brezplačno prebirajo e-knjige na Biblosu, na voljo kar 683 različnih naslovov.

V letu 2021 je bila izposoja e-knjig v elektronski knjižnici Biblos primerljiva z lansko.

V letu 2021 je bilo preko **Biblosa** izposojenih **2.391 enot e-knjig** (2020: 2.660).

Audibook

V letu 2020 smo uporabnikom ponudili novo obliko elektronske izposoje gradiva – zvočne knjige – na platformi **Audibook**. Audibook knjižnice je prva slovenska spletna platforma, ki vsem slovenskim javnim knjižnicam omogoča izbor in naročanje avdio knjig v slovenščini, vsem članom knjižnic pa enostavno, varno in brezplačno izposajo. Uporabnikom je na voljo **263 različnih naslovov zvočnih knjig**, do konca leta je bila izvedena **201 izposoja gradiva**, kar je dober rezultat.

Prednosti avdio knjige:

- Avdio knjige so odgovor na potrebe bralcev, ki jim zaradi hitrega življenjskega tempa ne ostane dovolj časa za branje tiskanih knjig.
- Dostop kjerkoli – Audibook je mobilna aplikacija, ki omogoča dostop, prenos in predvajanje avdio knjig kjerkoli in kadarkoli.
- Obsežna zbirka – vsak dan nove avdio knjige. Knjižnica Audibook obsega leposlovje ter strokovno literaturo tako domačih kot tudi tujih avtorjev v slovenskem jeziku.
- Android in iOS – aplikacija je na voljo za operacijska sistema Android in iOS. Na voljo je v Google trgovini Play, Apple App Store in Huawei App Gallery.

2.15 PREGLED PRIREDITEV IN DOGODKOV V KNJIŽNICI

Knjižnica ob svojem osnovnem poslanstvu organizira tudi razne oblike dejavnosti in prireditev, namenjenih otrokom, mladini in odraslim. Namen teh dejavnosti je spodbujanje bralne kulture in promocija knjižnične dejavnosti na celotnem področju delovanja knjižnice. V letu 2021 je bilo zaradi omejitev delovanje knjižnice na tem področju dokaj okrnjeno. Potrudili smo se, da smo v okviru danih možnosti izpeljali vsaj nekaj prireditev.

Tabela 17: Pregled prireditev v letu 2021

Datum	Naslov dogodka (predavatelj, avtor)	Število obiskovalcev po knjižnicah						
		SB	PR	TI	KE	OP	PO	MA
2021								
19. 4.	Potopisno predavanje Zorana Furmana Južna Koreja in Tajvan	50						
23. 4.	Literarni pogovor s Sašo Šega Crnič (splet)	141						
6. 5.	Predavanje dr. Zdenke Zalokar Divjak Kako proti apatiji in dolgčasu otrok in mladostnikov (splet)	30						
24. 5.	Literarni pogovor s Cvetko Sokolov (splet)	27						
16. 9.	Zaključna prireditev projekta Poletavci s Primožem Suhodolčanom	170						
28. 9.	Otroška predstava Buča Debeluča Gledališča Pravljičarna		71					
6. 10.	Otroška predstava Dino in čarobni Toni gledališča Ku-Kuc				83			
15. 10.	Otroška predstava Buča Debeluča Gledališča Pravljičarna	60						
15. 10.	Otroška predstava Buča Debeluča Gledališča Pravljičarna						68	
25. 10.	Predavanje Svet na razpotju Antona Komata	9						
8. 11.	Otroška predstava Palčica gledališča Ku-Kuc							60
15. 11.	Prireditev ob zaključku literarnega natečaja Čez potok skače, kjer je most s Tonetom Partljičem	80						
10. 12.	Predstava Ljubezen na leskovački način Vesne Anđelković ob zaključku bralne značke za odrasle	40						
20. 12.	Glasbeno pogovorni večer z Manco Izmajlovo Vdihni življenje s polnimi pljuči	21						
	14 prireditev	603	71		83		68	60
	SKUPAJ 885 OBISKOVALCEV							

H končnemu številu prireditev in obiskovalcev prireditev moramo prišeti še ure pravljic, bibliopedagoške ure in ustvarjalne delavnice ter obisk skupin zaradi socialne aktivacije, gradiva ali igrač.

Veliko dogodkov in dejavnosti se izvaja v naši knjižnici skozi vse leto. V Knjižnici Makole smo v letu 2021 nadaljevali z izvajanjem bralno-spodbujevalnega projekta **Knjižni zakladi malega Lovra**, vendar pa je bilo tudi izvajanje te dejavnosti okrnjeno in precej časa onemogočeno.

Dejavnosti pravljilne ure, ustvarjalne delavnice, Bralna značka za odrasle, knjižne uganke, bibliopedagoške ure, razstave in ostale so prikazane v spodnjih tabelah.

Tabela 18: drugi dogodki po knjižnicah

Pravljilne ure			Bibliopedagoške ure	
Knjižnica	Št. skupin	Št. obiskovalcev	Št. skupin	Št. obiskovalcev
SB-PK	3	5	3	46
Kebelj	1	3	1	13
Makole	-	-	5	109
Oplotnica	-	-	2	47
Poljčane	3	4	5	113
Pragersko	-	-	3	40
Tinje	1	3	1	12
Skupaj	8	15	20	380

Knjižne uganke			Ustvarjalne delavnice	
Knjižnica	Št. ugank	Št. sodelujočih	Št. delavnic	Št. obiskovalcev
SB-PK	8	206	4	512
Kebelj	8	59	4	80
Makole	8	72	4	130
Oplotnica	8	58	4	90
Poljčane	8	78	4	120
Pragersko	8	143	4	88
Tinje	8	80	4	80
Skupaj	8	1.353	4	1.100

Rastem s knjigo		
Knjižnica	Št. skupin	Št. obiskovalcev
SB – oddelek za odrasle	2	112
SB – Pionirska knjižnica	13	420
Poljčane	2	38
Makole	1	11
Skupaj	17	581

Razstave knjižničnega gradiva po knjižnicah:

- ◆ SB oddelek za odrasle, 38 razstav,
- ◆ SB pionirski oddelek, 19 razstav,
- ◆ Kebelj, 2 razstavi,
- ◆ Makole, 3 razstave,
- ◆ Oplotnica, 2 razstavi,
- ◆ Poljčane, 11 razstav,
- ◆ Pragersko, 7 razstav,
- ◆ Tinje, 8 razstav.

Skupaj je bilo 90 razstav knjižničnega gradiva.

V letu 2021 je bilo v knjižnici organiziranih **163 prireditev in dogodkov**, ki jih je obiskalo skupaj **4.657 obiskovalcev**.

2.16 UPORABA KNJIGOMATA

Knjigomat je na voljo 24 ur na dan, vse dni v letu, in se nahaja v predprostoru osrednje knjižnice v Slovenski Bistrici. Uporabniku tako za vračilo gradiva ni potrebno čakati pri izposojevalnem pultu. Pri obdelavi statističnih podatkov opazamo, da vedno več članov naše knjižnice uporablja knjigomat, ki je namenjen vračanju gradiva. V letu 2021 je bila uporaba knjigomata v porastu.

V knjigomat je bilo v letu 2021 **vrnjenih 68.194** enot gradiva (2020: 49.568).

2.17 PROSTOR IN OPREMA

Mreža Knjižnice Josipa Vošnjaka je oblikovana tako, da omogoča primerno izvajanje knjižnične dejavnosti v vseh občinah ustanoviteljicah: Slovenski Bistrici, Oplotnici, Poljčanah in Makolah.

Za svojo dejavnost knjižnična mreža uporablja prostore v skupni velikosti 1.826 m², od tega:

- v Slovenski Bistrici 1.186 m²,
- na Pragerskem 168,5 m²,
- v Oplotnici 64 m²,
- na Keblju 50 m²,
- na Tinju 112 m²,
- v Poljčanah 126 m² in
- v Makolah 120 m².

Naša knjižnica se kot mnoge druge knjižnice po Sloveniji sooča s stisko prostora za knjižnično dejavnost. Ta se v največji meri kaže v krajevnih knjižnicah Poljčane in Oplotnica. Že nekaj let potekajo pogovori in se iščejo rešitve za večje prostore krajevnih knjižnic. Prizadevamo si za novo krajevno knjižnico na Zgornji Polskavi, drugi največji krajevni skupnosti v občini. Dogovorjeno je, da bo knjižnica dobila svoje prostore v graščini, katere obnova že poteka. Po normativih za igradnjo knjižnične mreže bi tukaj že morala delovati krajevna knjižnica.

Še posebej pa smo veseli, da je Občina Slovenska Bistrica, ki je tudi ustanoviteljica knjižnice, realizirala nakup sosednje Mačkove hiše, kjer bomo pridobili dodatne prostore in bomo svojo dejavnost lahko še uspešneje opravljali. Prav tako je Občina Oplotnica odločila, da se knjižnica preseli v večje in nove prostore v stanovanjski objekt Pohorski vrtovi. Selitev Knjižnice Oplotnica načrtujemo v poletju leta 2023.

2.18 OBRATOVALNI ČAS

V letu 2021 knjižnice zaradi epidemioloških razmer niso bile odprte **po obratovalnem času knjižnice, ki ga je potrdil svet zavoda knjižnice**. Zaradi nenehnih sprememb obratovalnega časa glede na omejitve poslovanja se je obratovalni čas spreminjal.

Realiziranega je bilo **88 % načrtovanega** obratovalnega časa knjižnic (2020: 63 % realiziranih ur).

Tabela 19: Obratovalne ure v letu 2021

Knjižnica	načrtovane obratovalne ure 2021	realizirane obratovalne ure 2021	delež realiziranih ur glede na načrt
Slovenska Bistrica	2.251	2.010	89 %
Knjižnica Pragersko	914	793	87 %
Knjižnica Tinje	316	282	89 %
Knjižnica Kebej	154	135	88 %
Knjižnica Oplotnica	827	706	85 %
Knjižnica Poljčane	950	821	84 %
Knjižnica Makole	460	410	89 %
SKUPAJ	5.874	5.157	88 %

O spremembah obratovalnega časa in načinu poslovanja knjižnic smo uporabnike knjižnice obveščali na spletni strani www.kjv.si ter Facebook strani knjižnice, v Tedniku Panorama, po Radiu Rogla in Radiu Štajerski val ter preko portala Bistričan.si.

2.19 DELO ORGANOV KNJIŽNICE

25. člen Statuta Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica določa organa zavoda. To sta svet zavoda in direktor.

Javni zavod upravlja svet zavoda, ki ga sestavlja devet članov:

- pet predstavnikov ustanoviteljev, ki jih imenujejo ustanovitelji, in sicer:
 - Občina Slovenska Bistrica dva predstavnika,
 - Občina Makole, Občina Oplotnica in Občina Poljčane vsaka po enega predstavnika;
- dva predstavnika delavcev zavoda, ki sta izvoljena izmed vseh zaposlenih, in
- dva predstavnika aktivnih uporabnikov oz. zainteresirane javnosti, ki ju predlaga skupni organ izvrševanja ustanoviteljskih pravic (48. čl. Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica).

Člani sveta zavoda na dan 31. 12. 2021 so bili: Janja Tkavc Smogavec, Tatjana Pufič, Nada Zelenko, Alenka Pušnik, Špela Pušaver, Olga Žolger, Urška Lesjak, Marijana Krištof in Aleksandra Repnik Merc.

Svet zavoda knjižnice je opravljal tekoče naloge, ki jih določa ustanovitveni akt knjižnice, zakon in podzakonski akti: nadziral je zakonitost dela in poslovanje knjižnice, spremljal, analiziral in ocenjeval delovanje zavoda, obravnaval vprašanja s področja strokovnega dela zavoda ter direktorici dajal mnenja, predloge in pobude za reševanje teh vprašanj.

Javni zavod je vodila direktorica, ki je predstavljala in zastopala zavod in odgovarjala za zakonitost dela zavoda. Direktorica je opravljala poslovodno funkcijo in funkcijo strokovnega vodenja. Kot vodja knjižnice in strokovna delavka je:

- pripravila poslovni del Letnega poročila knjižnice za leto 2021,
- pripravila Program dela in finančni načrt za leto 2021, usklajena s proračunskimi sredstvi,
- sodelovala pri pripravi Letnega načrta nakupa knjižničnega gradiva in pripravila prijavo na razpis Ministrstva za kulturo za nakup knjižničnega gradiva za leto 2022,
- pripravila zaključno poročilo o nakupu knjižničnega gradiva za leto 2021,
- izvajala vse naloge na področju varnosti in zdravja pri delu v skladu s sprejeto izjavo o varnosti z oceno tveganja,
- organizirala in delno izvedla sodelovanje z drugimi kulturnimi in izobraževalnimi zavodi v občini,
- preko medijev obveščala javnost o delovanju knjižnice in dogodkih v knjižnici,
- se izobraževala,
- se udeleževala javnih prireditev,
- sodelovala pri pripravi promocijskih materialov,
- koordinirala delo v zavodu (nadomeščanja staležev in drugih odsotnosti, kot sta izolacija in karantena, nenehna spreminjanja obratovalnega časa knjižnici),
- skrbela za izvajanje odlokov Vlade RS in navodil NIJZ v zvezi z epidemijo,
- zaposlenim in uporabnikom omogočala pogoje za varno delo in preprečevanje širjenja virusa covid-19,
- obveščala javnost in ustanovitelje glede sprememb poslovanja osrednje in krajevnih knjižnic,

- skrbela za motivacijo zaposlenih, vzpodbujala k novim idejam in načinu dela z uporabniki knjižničnih storitev.

Direktorica je vodila poslovanje zavoda in nadzirala zakonitost dela zavoda. Direktorica je bila odgovorna ustanovitelju in svetu zavoda. Redno je poročala na sejah sveta zavoda o tekočem poslovanju zavoda in po vabilu tudi na sejah občinskih svetov občin ustanoviteljic. Kot članica upravnega odbora Združenja splošnih knjižnic se je udeleževala sej in aktivno prispevala k uspešnemu delu Združenja.

3. POVZETEK IN ZAKLJUČEK

Že drugo leto zapored je bilo poslovanje knjižnic moteno in oteženo. Dejavnosti, dogodki in izposoja gradiva so se izvajali omejeno.

Čeprav so bile naše storitve omejene in se prireditve niso izvajale v polni meri, pa so bralci in uporabniki po ustaljenih navadah prihajali v knjižnico. Bralci kljub vsemu vedno najdejo poti do knjige, branja in informacij.

Za Knjižnico Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica je bilo leto 2021 po veliki večini merljivih kazalnikov kljub vsem omejitvam poslovanja uspešno. Svojim uporabnikom smo izposodili veliko število knjižničnega gradiva ter pripravili in izvedli dejavnosti, prireditve, ki so jih uporabniki zelo dobro sprejeli in tudi obiskali, kar dokazuje podatek obiska prireditev **(4.765 obiskovalcev)**, ki smo jih glede na omejitve lahko izvedli. Obisk samo zaradi izposoje gradiva znaša **115.911 obiskovalcev. Vseh prireditev v knjižnici je bilo 163** (vključno z bibliopedagoškimi urami, ustvarjalnimi delavnicami, pravljičnimi urami in projektom Rastem s knjigo ter razstavami), številka ne vključuje knjižnih ugank.

S svojimi akcijami in projekti smo bili uspešno opaženi v okolju ter bili uspešen partner v nacionalnih in drugih projektih. Knjižnica ima trenutno **8.851 članov**, kar pomeni, da je 24,3 % prebivalcev našega območja članov knjižnice. Želimo še višji delež članstva med prebivalci našega območja in zavedamo se te zahtevne naloge.

V letu 2021 se je v knjižnico vpisalo **332 novih članov**. Od tega je bilo novovpisanih mladih članov **131** ali **39 %** ter **201** odrasel ali **61 %**, kar pomeni, da se v knjižnico vpisuje celotna populacija prebivalstva in ne le ena starostna skupina. V primerjavi z letom 2019 smo dosegli 49 % novih vpisov.

Kvalitetno smo dopolnili knjižnično zbirko. Zbirka se je s 185.618 enot gradiva povečala na **188.218** enot knjižničnega gradiva. Z nakupom in darovi smo **pridobili 7.177** enot knjižničnega gradiva.

Kljub omejenemu dostopu do knjižničnih storitev, saj je bil obratovalni čas knjižnice **v primerjavi z načrtvanim obratovalnim časom realiziran le v višini 88 %**, lahko povzamemo, da smo svoje poslanstvo uspešno opravljali. V letu 2020 smo zaradi omejitev poslovanja dosegli le 63 % načrtovanega obratovalnega časa knjižnic.

Izposodili smo **294.195 enot fizičnega gradiva,**
2.391 enot e-knjig in **263 enot zvočnih knjig.**
Skupaj je to 296.849 enot gradiva,
kar pomeni, da si je vsak prebivalec našega področja v letu 2021
izposodil 8 enot gradiva.

Knjižnica je več kot samo prostor za izmenjavo knjig. Postala je prostor, kjer se ljudje vseh generacij srečujejo, učijo in sklepajo nova poznanstva. Ravno ta povezovalna vloga daje knjižnici zelo velik pomen. In ravno v zvezi s povezovalno vlogo knjižnica v letu 2020 in 2021 ni mogla opravljati svojega poslanstva.

Z optimizmom se moramo zazreti v prihodnost. S sprostitvijo omejitev še ne bomo dosegali rezultatov pred epidemijo. Potrebna bo veliko truda, vztrajnosti, novih idej in poti do uporabnikov naših storitev. Dve leti socialnega distanciranja, onemogočanja in omejevanja dostopanja do kulturnih vsebin in dejavnosti je zagotovo spremenilo današnjega človega. Svoje uporabnike in tudi bodoče uporabnike knjižničnih storitev želimo še intenzivneje opozarjati nase, na naše poslanstvo, na bogate knjižnične zaklade znanja in informacij ter knjižnice kot prostora druženja, kulturnega dialoga, izmenjave mnenj in znanj. Skratka knjižnice kot dnevne sobe lokalne skupnosti.

Našo knjižnično mrežo je potrebno posodabljanje, omogočati večje prostore za izvajanje dejavnosti, dogodkov, delavnic, študijskih krožkov in vsega, kar daje knjižnici pridih sodobnosti in naprednosti. Z roko v roki z našimi financerji, ustanoviteljicami in uporabniki lahko vse želje tudi postopoma uresničujemo in uresničimo.

Knjižnica – moj svet. Tu se iščem in se najdem. Rastem.

Poslovno poročilo so pripravile:
direktorica Patricija Breznikar ter strokovne delavke
Saša Šega Crnič, Mojca Plaznik Plavec in Natalija Stegne

Foto kolaž izbranih dogodkov v letu 2021

B. RAČUNOVODSKO POROČILO

Knjižnica Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica se uvršča med pravne osebe javnega prava, določene za uporabnike enotnega kontnega načrta. Deluje kot javni zavod na področju kulture, skladno z določbami Zakona o knjižničarstvu in Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo. V skladu z Uredbo o standardni klasifikaciji dejavnosti je kot glavna dejavnost v Poslovni register Slovenije vpisana šifra: 91.011-Dejavnost knjižnic.

Računovodsko poročilo je pripravljeno v skladu s Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava.

Pri vodenju poslovnih knjig, vrednotenju proračunskih postavk in kontroliranju se uporabljajo:

- ♦ Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – s spremembami in dopolnitvami),
- ♦ Zakon o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99 in 30/02-1253),
- ♦ Pravilnik o računovodstvu Knjižnice Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica,
- ♦ Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (Uradni list RS, št. 134/03,34/04 in 13/05,114/06-4631,138/06, 120/07, 119/09, 58/10,97/12, 100/15, 75/17 in 82/18),
- ♦ Pravilnik o načinu in rokih usklajevanja terjatev in obveznosti po 37. členu Zakona o računovodstvu (Uradni list RS, št. 117/02 in 134/03, 108/13),
- ♦ Navodilo o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (Uradni list RS, št. 45/05, 114/06-4831, 138/06, 120/07 in 48/09, 58/10, 108/13,100/15),
- ♦ Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 54/02, 58/03, 134/03, 34/04, 75/04, 117/04, 141/04 in 117/05-4831, 138/06,120/07 in 124/08, 112/09, 58/10 popr. 60/10, 104/10 in 104/11, 97/12, 108/13, 94/14, 105/15, 84/16 75/17, 82/18, 79/19,10/21 in 203/21),
- ♦ Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št.: 115/02, 21/03, 134/03, 126/04 in 120/07 in 124/08, 58/10, 104/10 in 104/11 , 86/16, 80/19, 153/21),
- ♦ Slovenski računovodski standard 36 in splošni SRS (2016) (Uradni list št. 118/05, 95/15 in 74/16-popr, 23/17, 57/18 in 81/18) ter
- ♦ Zakon za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12, 105/12 in 46/13, 85/14, 95/14,90/15,102/15, 72/19).

Računovodsko poročilo, predloženo Agenciji za javnopravne evidence in storitve, obsega:

1. Bilanco stanja s prilogama:

- ♦ Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev,
- ♦ Stanje in gibanje dolgoročnih kapitalskih naložb in posojil.

2. Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov z obveznimi prilogami:

- ♦ Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti,
- ♦ Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka,
- ♦ Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov,
- ♦ Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov.

1. BILANCA STANJA

Tabela 1: Bilanca stanja

	Bilanca stanja na dan 31. 12. 2021		
	SREDSTVA	31. 12. 2021	31. 12. 2020
A.	DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU	435.735,26	456.373,60
	Neopredmetena sredstva in dolg. AČR	909,76	1.514,38
	Nepremičnine	414.967,22	439.787,62
	Oprema in druga opredmetena OS	19.858,28	15.071,60
	Dolgoročne kapitalske naložbe	0,00	0,00
B.	KRA TKOROČNA SREDSTVA IN AČR	107.818,53	148.996,72
	Denarna sredstva v blagajni	123,15	123,15
	Dobroimetje pri bankah in dr. FU	68.294,99	87.636,32
	Kratkoročne terjatve	0,00	0,00
	Kratkoročne terjatve do kupcev	1.480,85	1.487,77
	Dani predujmi in varščine	0,00	0,00
	Kratkoročne terjatve do uporabnikov EKN	35.242,95	53.190,89
	Druge kratkoročne terjatve	2.233,37	6.247,06
	Aktivne časovne razmejitve	443,22	311,53
I.	AKTIVA SKUPAJ	543.553,79	605.370,32
		31.12.2021	31.12.2020
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		
D.	KRA TKOROČNE OBVEZNOSTI IN PČR	51.292,52	103.670,36
	Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	44.682,72	57.339,65
	Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	5.963,40	45.906,38
	Druge obveznosti iz poslovanja	13,25	43,08
	Kratkoročne obveznosti do uporabnikov EKN	633,15	381,25
	Pasivne časovne razmejitve	0,00	0,00
E.	LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZN.	492.261,27	501.699,96
	Dolgoročne pasivne čas. raz.-prejete donacije	0,00	0,00
	Obvezn.za neopr. sred. in opredm. osn. sred.	437.085,63	458.608,64
	Obveznosti za dolg. fin. naložbe	0,00	0,00
	Obveznosti za knjige	0,00	0,00
	Obv. za dolg. kapitalske naložbe	0,00	0,00
	Presežek prihodkov nad odhodki	55.175,64	43.091,32
II.	PASIVA SKUPAJ	543.553,79	605.370,32

1.1 POJASNILA K BILANCI STANJA

Bilanca stanja vsebuje podatke o stanju sredstev – aktiva in stanju obveznosti do virov sredstev – pasiva ob koncu obračunskega obdobja na dan 31. 12. 2021. Podatki o sredstvih in obveznostih so razčlenjeni glede na vrsto in ročnost. Prikazano je stanje tekočega in predhodnega leta.

SREDSTVA: Sredstva so v bilanci stanja razdeljena na naslednje postavke:

- A. Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju (AOP 001),
- B. Kratkoročna sredstva; razen zalog in aktivne časovne razmejitve (AOP 012),
- C. Zaloge (AOP 023).

A) DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU

V bilanci stanja sta pri osnovnih sredstvih prikazana nabavna vrednost in popravek vrednosti.

Nabavna vrednost neopredm. sred. (rač. progr.) znaša	8.775,31 €
Popravek vrednosti neopredm. sredstev	7.865,55 €
Sedanja vrednost neopredm. sredstev na dan 31. 12. 2021	909.76 €

Nabavna vrednost nepremičnin znaša	827.346,66 €
Popravek vrednosti nepremičnin	412.379,44 €
Sedanja vrednost nepremičnin na dan 31. 12. 2021	414.967,22 €

Nabavna vrednost opreme in dr.opr.os.sred. znaša	3.318.492,65 €
Popravek vrednosti opreme in dr.opr.os.sred.	3.298.634,37 €
Sedanja vrednost opreme in dr.opr.os.sred. na dan 31. 12. 2021	19.858,28 €

Tabela 2: Usklajenost sredstev in virov

Besedilo	Nabavna vrednost	Popravek vrednosti	Sedanja vrednost	Besedilo	Vrednost virov	Razlika
2	3	4	5 (3-4)	7	8	9 (8-5)
Neopredmetena sredstva in dolgoročne AČR	8.775,31	7.865,55	909,76	Obveznosti za sredstva v upravljanju	437.085,63	
Nepremičnine	827.346,66	412.379,44	414.967,22	Donacije	-	
Oprema in druga opredm. sredstva	3.077.495,49	3.057.637,21	19.858,28	-		
Skupaj			435.735,26	Skupaj	437.085,63	1.350,37

V letu 2021 smo nabavili opremo in drobni inventar med opredmetenimi osnovnimi sredstvi v višini **18.604,27 €**. To so osnovna sredstva oz. oprema, ki jo uvrščamo po sodilu istovrstnosti ne glede na njeno vrednost, ki je lahko večja ali manjša od 500 evrov, oz. osnovna sredstva – drobni inventar z življenjsko dobo več kot enega leta ne glede na njegovo vrednost, ki je lahko večja ali manjša od 100 evrov.

Nabavili smo 9 računalnikov z računalniškimi programi za knjižnico Oplotnica (1), Kebelj (2), Tinje (2) in Slovenska Bistrica (4), 2 notebooka, 6 tiskalnikov za Kebelj, Makole,

Poljčane in Slovensko Bistrico (3). Nabavili smo knjižne omare za strokovno gradivo, stensko omaro v knjižnici Pragersko, korita za slikanice za knjižnico Poljčane in nizko stensko omaro v knjižnici Oplotnica, dodatno odlagalno mizo in mobilni telefon.

Vir sredstev za nabavo opreme so bila sredstva Občin Slovenska Bistrica 10.804,21 €, Oplotnica 402,22 €, Poljčane 792,15 € in Makole 321,02 €. Od Ministrstva za kulturo smo na razpisu za IKT-opremo prejeli 5.400,00 €. Tu so še sredstva, ki smo jih po sklepu zavoda leta 2019 prenesli za nakup opreme oziroma osnovnih sredstev.

Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva smo amortizirali posamično z uporabo amortizacijskih stopenj po Pravilniku o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev. Osnovna sredstva – drobni inventar – smo 100 % odpisali ob nabavi. Amortizacijo opreme v višini 34.406,52 € smo pokrili iz obveznosti za neopredmetena in opredmetena osnovna sredstva, prejeta v upravljanje.

Kupljenih je bilo za **134.736,28 €** knjig, neknjižnega gradiva in periodike, in sicer se je 113.233,68 € namenilo za nakup knjig, 8.700,18 € za nakup e-knjig, 1.382,25 € za nakup neknjižnega gradiva in 11.420,17 € za nakup serijskih publikacij.

Vir sredstev za nabavo knjižničnega gradiva so bili: Ministrstvo za kulturo (43.057,00 €), Občina Slov. Bistrica (65.000,00 €), Občina Oplotnica (6.000,00 €), Občina Poljčane (7.500,00 €) in Občina Makole (4.000,00 €). 438,56 € smo dobili od prodaje knjig v Stepišnikovi bukvarnici. Amortizacijo knjižničnega gradiva smo za 8.740,72 € pokrili v breme lastnih sredstev.

Če primerjamo stanje sredstev v razredu 0 in virov na kontih 980 in 922, ugotovimo razliko 1.350,37 €. Razlika med stanjem sredstev in virov je nastala, ker še nismo porabili vseh sredstev, ki smo jih po sklepu zavoda leta 2019 prenesli za nakup opreme oziroma osnovnih sredstev.

B) KRATKOROČNA SREDSTVA IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

Denarna sredstva v blagajni znašajo 123,15 €. V blagajni imamo denarna sredstva v skladu z določenim blagajniškim maksimumom.

Denarna sredstva na podračunu pri UJP Slovenska Bistrica znašajo 68.294,99 €.

Stanje se ujema z zneski, izkazanimi v izpiskih UJP in odprtimi postavkami.

Terjatve do kupcev znašajo 1.480,85 €. Terjatve do kupcev za izdani račun uporabe prostora v znesku 83,20 €. Sporne terjatve za dolgove od let 2007-2012, ki smo jih oblikovali v letu 2017 (1.576,86 €), znašajo 748,60 €. V letu 2021 ni nihče od teh plačal terjatev, le ena oseba je šla v stečaj. To terjatev smo odpisali. V sodni izterjavi imamo še za 649,05 € terjatev. Od teh je ena oseba poravnala glavnico (87,33 €), dve osebi od teh, ki smo jih dali v letu 2021 v sodno izterjavo, še nista poravnali glavnice (50,49 €). V letu 2021 je bilo tako poplačanih za 87,33 € sodnih in spornih terjatev.

Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta znašajo 35.242,95 €.

To so:

- sredstva ustanovitelja Občine Slovenska Bistrica za plače delavcev za december 2021 v vrednosti **26.153,91 €**, za plače javnih delavcev za mesec november in december v vrednosti **3.228,03 €**,
- sredstva za plače delavcev za mesec december 2021, materialne stroške, opremo in knjižnično gradivo s strani Občine Makole v znesku **3.245,74 €**,
- sredstva s strani Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje za plače, prevoz, prehrano za javne delavce v znesku **2.570,27 €**.
- Sredstva Osnovne šole dr. Jožeta Pučnika Črešnjevca za plačilo članarine **45,00 €**.

Njihovo poplačilo bo izvršeno v januarju 2022.

Druge kratkoročne terjatve znašajo 2.233,37 €, in sicer so to:

- terjatve do Zavoda za zdravstveno zavarovanje Maribor za refundacijo nege družinskega člana v znesku 205,99 € ter refundacija za bolezen nad 30 dni in izolacijo v znesku 1.967,58 €.
- Terjatve iz naslova plačila storitev na PODS terminalu 50,80 € in terjatve do banke za spletna plačila 9,00 €.

Med neporavnanimi terjatvami ni pomembnih ali večjih zneskov pri posameznem dolžniku. Vsem dolžnikom so bili poslani IOP obrazci.

Stanje na aktivnih časovnih razmejitvah je 443,22 €.

Tu izkazujemo vnaprej plačane stroške, za katere smo prejeli račune, izdane v decembru 2021, ki se nanašajo na obdobje po izteku obračunskega obdobja, za katero se sestavlja bilanca stanja (za leto 2022 je to strošek antivirusnega programa).

C) ZALOGE

Knjižnica nima zalog gotovih proizvodov, zalog nedokončane proizvodnje ali zalog materiala.

Aktiva skupaj na dan 31. 12. 2021 je 543.553,79 €.

OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV

Obveznosti do virov sredstev so v bilanci stanja razčlenjene na postavki:

D. Kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitve (AOP 034),

E. Lastni viri in dolgoročne obveznosti (AOP 044).

D) KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

Kratkoročne obveznosti do zaposlenih v višini 44.682,72 € so obveznosti:

- za izplačilo neto plač in nadomestil delavcev za mesec december 2021 v znesku 23.181,91 €,
- za prispevke in davke iz plač za december 2021 v znesku 18.464,95 €,

- za druge obveznosti do zaposlenih, za prehrano in prevoz na delo ter pokojninske premije za december 2021 v znesku 3.035,86 €.

Vse navedene obveznosti do zaposlenih so bile poravnane v januarju 2022.

Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev znašajo 5.963,40 €.

Nanašajo se predvsem na prejete račune za mesec december 2021, njihova zapadlost pa je v letu 2022. Računi so bili poravnani v mesecu januarju in februarju 2022.

Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja znašajo 13,25 €. To je obveznost za plačilo davka od dohodka pravnih oseb.

Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta so 633,15 €.

To so prejete računi uporabnikov enotnega kontnega načrta, za katere se sestavlja premoženjska bilanca države oziroma občine, in sicer: kratkoročne obveznosti do neposrednih uporabnikov proračuna države (UJP, Ministrstvo za javno upravo, Osnovna šola Anice Černejeve Makole, Osnovna šola Kajetana Koviča Poljčane, Osnovna šola Partizanska bolnišnica Jesen Tinje, Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota).

E) LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI

Stanje obveznosti za **sredstva, prejeta v upravljanje oz. obveznosti za neopredmetena dolgoročna sredstva in opredmetena osnovna sredstva, prejete donacije** na dan 31. 12. 2021, je **437,085,63 €**. Stanje se usklajuje na osnovi uskladitve obveznosti in terjatev za sredstva, dana v upravljanje na dan 31. 12. 2021, ki jih posredujejo občine. Stanje smo uskladili z Občinami Slovenska Bistrica, Poljčane, Oplotnica in Makole. Presežek prihodkov nad odhodki je **55.175,64 €**.

Pasiva skupaj na dan 31. 12. 2021 je 543.553,79 €.

Prilogi bilance stanja sta:

1. Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev

Podrobneje je prikazano stanje in gibanje sredstev od 1. januarja 2021 do 31. decembra 2021. Posebej so prikazani podatki o nabavni vrednosti na začetku leta, popravku vrednosti, povečanju in zmanjšanju nabavne vrednosti, povečanje in zmanjšanje popravka vrednosti in amortizacija sredstev ter neodpisana vrednost sredstev na dan 31. 12. 2021. Posamezne postavke v tej prilogi se ujemajo z ustreznimi postavkami v bilanci stanja.

2. Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil

Ta priloga prikazuje stanje in gibanje (spreminjanje stanja) dolgoročnih finančnih naložb in dolgoročnih prejetih ter danih posojil. V letu 2021 dolgoročnih finančnih naložb in posojil nimamo, zato je obrazec prazen.

2. IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV

2.2 POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV ZA LETO 2021

Izkaz prihodkov in odhodkov vsebuje podatke o prihodkih in odhodkih za obravnavano in preteklo obdobje. Pri ugotavljanju prihodkov in odhodkov je upoštevano načelo nastanka poslovnega dogodka. Prihodki so razčlenjeni v skladu z Zakonom o računovodstvu, s slovenskimi računovodskimi standardi in enotnim kontnim načrtom za proračunske uporabnike. Med prihodki in odhodki so izkazani zneski, ki so nastali kot poslovni dogodki od 1. januarja 2021 do 31. decembra 2021.

Tabela 3: Izkaz prihodkov in odhodkov 2021

I. P r i h o d k i	Realizacija 31.12.2020	PLAN 2021	Realizacija 31.12.2021	Indeks R21:R20	Indeks R21:P21
A. Prihodki od poslovanja					
Ministrstvo za kulturo	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dotacija za periodiko	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Namenska sredstva	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zavod za zaposlovanje	23.536,39	30.000,00	26.335,53	111,89	87,97
Plače bruto, bruto	20.964,55	26.212,62	22.961,15	109,52	87,60
Prehrana, prevoz med delom	2.335,20	3.615,00	3.202,00	137,12	88,58
Zdravniški pregled	236,64	172,38	172,38	72,84	100,00
Občina Slov. Bistrica	434.522,92	432.700,00	424.986,73	97,81	98,22
Plače javna dela	14.900,09	15.000,00	20.819,46	139,73	138,80
Plače bruto, bruto	293.585,54	315.733,00	313.226,92	106,69	99,21
Regres za LD, jubilejne odpravnine	13.026,76	12.960,00	13.718,67	105,31	105,85
Prehrana, prevoz med delom	15.949,02	15.537,00	16.657,20	104,44	107,21
Dotacija za stroške dejavnosti	46.000,00	46.000,00	46.000,00	100,00	100,00
Premije za dodatno pok. zavar.	5.588,89	5.770,00	5.846,80	104,61	101,33
Namenska sredstva	691,05	1.700,00	1.700,00	246,00	100,00
Inv.vzdrževanje prostora	44.781,57	20.000,00	7.017,68	0,00	0,00
Občina Oplotnica	48.820,00	49.420,00	49.420,00	101,23	100,00
Plače bruto, bruto	37.407,59	37.740,00	37.847,06	101,17	100,28
Regres za LD, jubilejne, odprav.	1.731,61	1.760,00	1.884,96	108,86	107,10
Prehrana, prevoz med delom	1.860,80	2.100,00	1.867,98	100,39	88,95
Dotacija za stroške dejavnosti	7.820,00	7.820,00	7.820,00	100,00	100,00
Občina Poljčane	65.169,91	74.200,00	68.576,93	105,23	92,42
Plača bruto, bruto	52.609,76	61.299,00	55.809,36	106,08	91,04
Regres za LD, jubilejne, odprav.	2.722,20	2.790,00	2.869,26	105,40	102,84
Prehrana, prevoz med delom	3.337,95	3.611,00	3.398,29	101,81	94,11
Dotacija za stroške dejavnosti	6.500,00	6.500,00	6.500,02	100,00	100,00
Občina Makole	31.389,52	34.100,00	34.162,67	108,83	100,18
Plače bruto, bruto	25.059,50	26.435,00	26.553,24	105,96	100,45
Regres za LD, jubilejne. odpravnine	1.263,34	1.370,00	1.397,76	110,64	102,03
Prehrana, prevoz med delom	1.066,68	1.295,00	1.211,67	113,59	93,57
Dotacija za stroške dejavnosti	4.000,00	5.000,00	5.000,00	125,00	100,00
Dejavnost knjižnice	32.189,93	34.050,00	40.447,26	125,65	118,79
Članarina	22.430,50	24.500,00	26.169,10	116,67	106,81
Strokovno svetovanje	24,00	32,00	40,00	166,67	125,00
Medknjižnična izposoja	227,00	150,00	214,00	94,27	142,67
Opomini, zamudnine	8.209,94	8.300,00	11.999,41	146,16	144,57

I. P r i h o d k i	Realizacija	PLAN 2021	Realizacija 31.12.2021	Indeks R21:R20	Indeks R21:P21
	31.12.2020				
Nadomestilo za izg. gradivo	561,91	700,00	1.064,65	189,47	152,09
Fotokopije	49,80	50,00	24,30	48,80	48,60
Rezervacije	8,00	8,00	4,00	50,00	50,00
Prodaja knjig, koledarjev	79,00	80,00	73,00	92,41	91,25
Izterjava	486,28	230,00	803,80	165,30	349,48
Pošiljanje po pošti	113,50	0,00	55,00	48,46	0,00
Drugi poslovni prihodki	27.843,18	10.471,00	21.516,62	77,28	205,49
Državna pomoč-corona 39.čl.KPJS	21.061,06	7.865,00	10.694,72	50,78	135,98
Državna pomoč-višja sila-zrszz	722,86	2.346,00	2.340,49	323,78	99,77
Državna pomoč - bolezen do 3 dni	417,27	0,00	0,00	0,00	0,00
Izolacija - refundacija zzzz	5.641,99	260,00	8.481,41	150,33	3.262,08
B.Finančni prihodki	44,95	30,00	27,71	61,65	92,37
Obresti od sredstev na TRR	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Obresti-druge	44,95	30,00	27,71	61,65	92,37
C.Drugi prihodki	0,01	0,00	4,75	0,00	0,00
Drugi izredni prihodki	0,01	0,00	4,75	0,00	0,00
Č. Prevrednotovalni poslovni prihodki	65,15	348,00	348,70	535,23	100,20
Odškodninski zahtevki	65,15	348,00	348,70	535,23	100,20
A.Dotacije drugih	1.500,49	1.500,00	1.573,14	104,84	104,88
Prihodki TVU	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Refund. drugih-digitalizacija	800,00	800,00	798,37	99,80	99,80
Donacije-prispevki drugih	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Prih. od uporabe prostora	166,40	200,00	249,60	150,00	124,80
Prihodki od odvet. storitev-izter.	534,09	500,00	525,17	98,33	105,03
D.SKUPAJ PRIHODKI:	665.082,45	666.819,00	667.400,04	100,35	100,09

II. O d h o d k i	Realizacija	PLAN 2021	Realizacija 31.12.2021	Indeks R21:R20	Indeks R21:P21
	31.12.2020				
E. Stroški materiala in storitev					
Stroški materiala	29.258,76	36.676,01	38.135,77	130,34	103,98
Material za vzdrževanje	356,83	400,00	147,08	41,22	36,77
Čistila	1.016,09	1.249,30	997,30	98,15	79,83
Knjižnični material	6.426,86	6.689,00	6.328,70	98,47	94,61
Pisarniški material	1.576,95	2.210,00	2.655,94	168,42	120,18
Zaščitna sredstva, sanit. mat. in dr.	1.770,93	1.771,00	1.260,35	71,17	71,17
Knjige,revije,bukla	157,50	160,00	0,00	0,00	0,00
Razni pomožni material	464,22	450,00	95,30	20,53	21,18
Stroški prireditev	1.059,78	2.110,00	4.226,50	398,81	200,31
Električna energija	10.036,64	11.225,00	12.418,52	123,73	110,63
Pogonsko gorivo (bencin)	355,67	500,00	530,05	149,03	106,01
Kurivo za ogrevanje	4.555,84	8.961,71	7.913,54	173,70	88,30
Periodika, literatura, pripomočki	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Drobni inventar	1481,45	950,00	1.540,57	103,99	162,17
Stroški materiala iz prej. obdobja	0,00	0,00	21,92	0,00	0,00
Stroški storitev	108.458,87	83.677,99	65.394,35	60,29	78,15
Sprotno vzdrževanje	6.909,60	13.982,17	8.905,17	128,88	63,69
Storitve čiščenja	3.676,16	4.047,16	4.436,46	120,68	109,62
Investicijsko vzdrževanje	62.913,75	20.000,00	7.017,68	11,15	35,09
Storitve vzdrževanja vozil	600,45	630,45	600,30	99,98	95,22
Prevozi, vinjeta	110,00	811,00	110,00	100,00	13,56
Telefonske storitve	3.180,71	3.980,71	3.214,07	101,05	80,74

II. O d h o d k i	Realizacija 31.12.2020	PLAN 2021	Realizacija 31.12.2021	Indeks R21:R20	Indeks R21:P21
Poštna storitve	2.572,51	3.167,51	3.567,51	138,68	112,63
Komunalne stor. voda, dimn. smeti	3.031,69	3.231,69	3.162,07	104,30	97,85
Zdravstvene storitve	480,52	250,00	237,63	49,45	95,05
Nadgradnja rač. programov	719,77	719,77	807,73	112,22	112,22
Intelektualne storitve- pravna pisarna	1.454,29	1.554,29	2.052,66	141,15	132,06
Vzdrževanje programov	3.218,66	3.318,66	3.209,52	99,72	96,71
Najemnine	2.056,52	2.156,52	2.127,87	103,47	98,67
Medknjižnična izposoja	72,00	92,00	123,80	171,94	134,57
Študentski servis	0,00	1.200,00	2.317,49	0,00	193,12
Storitve prirediteljev	777,58	2.347,58	2.860,42	367,86	121,85
Zavarovalne premije	6.264,88	6.464,88	6.049,50	96,56	93,57
Reprezentanca	295,83	445,83	320,96	108,49	71,99
Provizija UJP- plač. promet	340,79	360,79	485,57	142,48	134,59
Računovodsko revizorske storitve	0,00	3.000,00	0,00	0,00	0,00
Str. promocije in založ., fot. stor.	4.873,78	7.018,66	9.048,05	185,65	128,91
Razne objave, takse, članarine	1.814,88	2.664,88	2.883,86	158,90	108,22
Storitve varovanja zgradb in prost.	1.333,44	1.383,44	1.222,32	91,67	88,35
Izplačila po pogodbah, avtor.honorar	1.739,25	850,00	633,71	36,44	74,55
Stroški storitev iz prejšnjih obd.	21,81	0,00	0,00	0,00	0,00
G.Amortizacija	181,14	200,00	8.740,72	4.825,39	4.370,36
Amortizacija	181,14	200,00	8740,72	4.825,39	4.370,36
L. Drugi izredni odhodki	0,00	500,00	45,01	0,00	9,00
Drugi odhodki, izravnavna	0,00	500,00	45,01	0,00	9,00
K.Finančni odhodki	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Odhodki financiranja,zam.obresti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
M.Prevrednotovalni poslovni	0,00	0,00	53,28	0,00	0,00
Prevrednotovalni poslovni odhodki	0,00	0,00	53,28	0,00	0,00
E.Stroški v zvezi z delom	2.157,36	4.500,00	2.795,51	129,58	62,12
Izobraževanje (kotizacije, šolnine)	2.131,50	4.000,00	2.661,81	124,88	66,55
Potni str. dnev., noč., cestnine-služ.	7,59	0,00	83,26	1.096,97	0,00
Potni str.dnev.noč.,cestnine-izobraž.	18,27	500,00	50,44	276,08	10,09
F.Stroški dela	513.368,45	541.265,00	540.094,75	105,21	99,78
Plače zaposlenih	395.642,55	415.972,00	415.734,67	105,08	99,94
Regres za LD, odpr., jubil., solid.	20.923,28	21.700,00	22.618,35	108,10	104,23
Dajatve na plače	64.272,58	66.973,00	67.073,96	104,36	100,15
Prevoz na delo	9.258,64	10.520,00	9.112,06	98,42	86,62
Prehrana med delom	15.426,76	17.840,00	17.312,04	112,22	97,04
Premije za dodatno pok.zavar.	7.587,96	7.960,00	7.937,90	104,61	99,72
Drugi str. zap.	256,68	300,00	305,77	119,12	101,92
N. SKUPAJ ODHODKI:	653.424,58	666.819,00	655.259,39	100,28	98,27

O.RAZLIKA (D. minus N.):
Davek od dohodka pravnih oseb

11.657,87
43,08

0

12.140,65
56,33

11.614,79

12.084,32

PRIHODKI

Celotni prihodki so v letu 2021 znašali 667.400,04 €. Prihodki so bili v primerjavi z letom 2020 višji za 0,35 %.

V nadaljevanju prikazujemo prihodke po virih financiranja. Po nakazanih virih predstavljajo naslednje deleže:

Tabela 4: Delež vseh prihodkov po virih financiranja za leto 2017, 2018, 2019, 2020, 2021

VIRI FINANCIRANJA	2017	2018	2019	2020	2021
Zavod za zaposlovanje	7,61 %	6,11 %	0,00 %	3,54 %	3,95 %
Občina Slov. Bistrica	60,45 %	61,83 %	66,38 %	65,33 %	63,68 %
Občina Oplotnica	7,21 %	7,76 %	8,33 %	7,34 %	7,40 %
Občina Poljčane	11,02 %	11,18 %	11,46 %	9,80 %	10,28 %
Občina Makole	5,16 %	5,27 %	5,46 %	4,72 %	5,12 %
Dejavnost knjižnice	8,04 %	7,30 %	7,77 %	4,84 %	6,06 %
Drugi poslovni prihodki	0	0	0	4,19 %	3,22 %
Finančni, izredni in prevr. prihodki	0,51 %	0,55 %	0,60 %	0,24 %	0,29 %
Skupaj:	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

1. Prihodki s strani Zavoda za zaposlovanje v letu 2021 so za zaposlene preko javnih del znašali **26.335,53 €** za delež plače (60 %), prevoz, prehrano in zdravniški pregled za tri delavce.

2. Prihodki s strani Občine Slovenska Bistrica so realizirani v višini **424.986,73 €**. Indeks v primerjavi z letom 2020 je **97,81 %**. Sredstva s strani Občine so namenjena za:

- ♦ plače s prispevki za 13,14 zaposlenih,
- ♦ materialne stroške za pokrivanje regresa za prehrano, prevoz na delo, regres za letni dopust za delavce, premije za dodatno pokojninsko zavarovanje, odpravnino,
- ♦ materialne stroške za pokrivanje obratovanja poslovnih prostorov ter drugih materialnih stroškov,
- ♦ prireditve za otroke in za srečanja z ustvarjalci,
- ♦ tekoče vzdrževanje poslovnih prostorov, nepremičnin in opreme ter dogovorjene investicije,
- ♦ delež plače (40 %), dodatke in regres za letni dopust za 3 delavce, zaposlene preko javnih del.

3. Prihodki s strani Občine Oplotnica so bili realizirani v znesku **49.420,00 €**. Indeks v primerjavi z letom 2020 je **101,23 %**, sredstva pa so namenjena za:

- ♦ pokrivanje stroškov plače in prispevkov za 0,5 zaposlene strokovne delavke, prevoz in prehrano ter regres za letni dopust, izobraževanje delavke ter sofinanciranje stroškov za plače in druge stroške dela računovodkinje, direktorice in knjižnične manipulantke, čistilke, poslovne sekretarke, delavke v domoznanski zbirki in obdelave gradiva (11, 36 %),

- ♦ materialne stroške za delovanje knjižnice v Oplotnici in delež za delovanje knjižnice v Slov. Bistrici,
- ♦ manjša investicijska dela ter tekoče vzdrževanje prostorov in opreme Knjižnice Oplotnica.

4. Prihodki s strani Občine Poljčane so bili realizirani v znesku **68.576,93 €**. Indeks v primerjavi z letom 2020 je **105,23 %**. Sredstva so namenjena za:

- ♦ pokrivanje stroškov plače in prispevkov za 1 zaposleno strokovno delavko, prevoz in prehrano ter regres za letni dopust, jubilejno nagrado, izobraževanje delavke ter sofinanciranje stroškov za plače in druge stroške dela računovodkinje, direktorice, čistilke, poslovne sekretarke in delavke pri obdelavi gradiva ter delavke v domoznanski zbirki (12,21 %) ter pokrivanje stroškov dela 0,5 zaposlene manipulativne delavke,
- ♦ materialne stroške za delovanje knjižnice v Poljčanah in delež za delovanje knjižnice v Slov. Bistrici,
- ♦ manjša investicijska dela ter tekoče vzdrževanje prostorov in opreme Knjižnice Poljčane.

5. Prihodki s strani Občine Makole so bili realizirani v znesku **34.162,67 €**. Indeks v primerjavi z letom 2020 je **108,83 %**. Sredstva so namenjena za:

- ♦ pokrivanje stroškov plače in prispevkov za 0,5 zaposlene strokovne delavke, prevoz in prehrano ter regres za letni dopust in izobraževanje delavke ter sofinanciranje stroškov za plače in druge stroške dela računovodkinje, direktorice, manipulativne delavke, strokovne delavke za obdelavo gradiva, poslovne sekretarke in delavke v domoznanski zbirki (5,52 %),
- ♦ materialne stroške za delovanje knjižnice v Makolah (čistila, telefon, elektrika) ter delež materialnih stroškov, namenjen delovanju knjižnice v Slov. Bistrici, pa tudi obratovalne stroške (elektrika, voda, odpadki in ogrevanje) za skladiščni prostor v Domu krajanov Makole,
- ♦ manjša investicijska dela pri vzdrževanju prostorov in opreme v Slov. Bistrici.

6. Prihodki knjižnice z lastno dejavnostjo so realizirani v višini **40.447,26 €**. Indeks v primerjavi z letom 2020 je **125,65 %**. Največji delež prihodkov predstavljajo: članarine, opomini in zamudnine; ostali so še: fotokopije, nadomestila za izgubljeno gradivo in izgubljene izkaznice, medknjižnična izposoja in rezervacije, izterjava ter prodaja knjig in vrečk. V letu 2020 smo v cenik dodali postavko *pošiljanje po pošti*, saj smo zaradi zaprtja knjižnice uporabnikom omogočili pošiljanje gradiva po pošti.

7. Drugi poslovni prihodki iz sredstev javnih financ so državne pomoči, ki smo jih prejeli v času sprejetih interventnih ukrepov v letu 2021 zaradi izrednosti razmer epidemije covid-19. Prejeli smo **21.516,62 €**, in sicer:

- ♦ 10.694,72 € je znašala državna pomoč – dodatek po 39. čl. KPJS od Občine Slovenska Bistrica. Občina je pri izplačilu za svoje posredne uporabnike proračuna samo posrednik;
- ♦ 2.340,49 € je znašala državna pomoč iz petega protikoronskega paketa ukrepov PKP5, kjer država povrne izplačano nadomestilo plače za delavce, ki so ostali doma zaradi varstva otrok. Posrednik je Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje. Ta ukrep se nanaša še na leto 2020;
- ♦ 8.481,41 € smo prejeli za delavce, ki so zboleli in jim je bila potrjena okužba. To je refundacija, ki smo jo knjižili po bruto načelu, saj sicer predstavlja pravico iz obveznega zdravstvenega zavarovanja in je ne refundira proračun, je pa povezana z epidemijo.

8. Finančni, izredni in prevrednotovalni prihodki so realizirani v višini 381,16 €. To so:

- ♦ finančni prihodki od obresti iz naslova zamudnin 27,71 €,
- ♦ izredni prihodki iz naslova plačila terjatev 4,75 €,
- ♦ odškodnina iz naslova polomljenih plošč na fasadi knjižnice 348,70 €.

9. Dotacije drugih v znesku 1.573,14 € so:

- ♦ sredstva od uporabe prostora 249,60 €,
- ♦ sredstva drugih – refundacija s strani Mariborske knjižnice za digitalizacijo domoznanskega gradiva v znesku 798,37 €,
- ♦ prihodki od sodnih stroškov – izterjava v znesku 525,17 €, ki jih na podlagi računa vrnemo službi za izterjavo.

Tabela 5: Indeks prihodkov po virih financiranja v primerjavi s predhodnimi leti

	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Zavod za zaposlovanje	112,47%	82,57 %	0,00 %	0,00 %	111,89 %
Občina Slov. Bistrica	108,64 %	105,13 %	103,05 %	121,58 %	97,81 %
Občina Oplotnica	92,46 %	110,62 %	102,94 %	108,90 %	101,23 %
Občina Poljčane	107,74 %	104,29 %	98,39 %	105,60 %	105,23 %
Občina Makole	108,62 %	104,94 %	99,43 %	106,75 %	108,83 %
Dejavnost knjižnice	104,06 %	93,34 %	102,18 %	76,96 %	125,65 %
Drugi poslovni prihodki	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	77,28 %
Finančni, izredni in drugi izredni prihodki	3,79 %	3.585 %	209,15 %	13,18 %	346,16 %
Dotacije drugih	203,73 %	96,72 %	89,96 %	62,12 %	104,84 %
SKUPAJ	107,21 %	102,79 %	95,98 %	123,52 %	100,35 %

Iz preglednice je razvidno, da se v primerjavi s predhodnim letom prihodki niso bistveno povečali.

ODHODKI**Odhodki so znašali 655.259,39 € in so v primerjavi z letom 2020 višji za 0,28 %.**

Odhodki so razčlenjeni v skladu z enotnim kontnim načrtom, predpisanim s Pravilnikom o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava. Nanašajo se na proračunske in neproračunske vire financiranja.

V strukturi odhodkov so vidni naslednji kazalci:

Tabela 6: Delež vseh odhodkov po stroških za leto 2017, 2018, 2019, 2020 in 2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Stroški materiala	6,59 %	5,87 %	5,87 %	4,48 %	5,82 %
Stroški storitev	13,83 %	11,18 %	11,88 %	16,60 %	9,98 %
Amortizacija	0,00 %	0,59 %	0,13 %	0,03 %	1,33 %
Izredni, finančni in prevrednot. stroški	0,00 %	0,06 %	0,12 %	0,00 %	0,02 %
Stroški v zvezi z delom	1,42 %	0,87 %	0,83 %	0,33 %	0,43 %
Stroški dela	78,16 %	81,43 %	81,17 %	78,56 %	82,42 %
Skupaj:	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

1. Stroški materiala predstavljajo 38.135,77 €. Indeks v primerjavi z letom 2020 je 130,34 %. V primerjavi z letom 2020 so se stroški materiala povečali za 8.877,01 €.

Največji delež stroškov materiala predstavlja strošek električne energije, ki je znašal 12.418,52 € (32,56 % vseh stroškov materiala). Sledijo strošek ogrevanja v višini 7.913,54 € (20,75 % vseh stroškov materiala) in stroški za knjižnični material v znesku 6.328,7 € (16,60 % vseh stroškov materiala). Indeks v primerjavi s prejšnjim letom je večji pri strošku za prireditve (material za delavnice, knjige za bralno značko in literarni natečaj...), prav tako se je povečal strošek pisarniškega materiala (tonerji, kartuše, kuverte, papir...) in strošek za pogonsko gorivo.

2. Stroški storitev predstavljajo 65.394,35 €. Indeks v primerjavi z letom 2020 je 60,29 %. V primerjavi z letom 2020 so se stroški storitev zmanjšali za 45.064,52 €.

Največji strošek storitev predstavlja strošek založniških storitev v znesku 9.048,05 €, kar je 13,84 % vseh stroškov storitev. V letu 2021 smo izvedli 3D fotografiranje knjižnice za Google, povezava je tudi na spletni strani. Skenirali smo domoznansko gradivo, in sicer zbirne mape literarnih prispevkov. V samozaložbi smo izdali 150 izvodov zbornika Čez potok skače, kjer je most. Nabavili smo zloženke, bloke, mape, kemične svinčnike, trakove, dežnike, vrečke in nalepke za vrečke presenečenja, plakate, kazalke, zloženke, letake ... Sledi strošek sprotnega vzdrževanja v znesku 8.905,17 €, kar je 13,62 % vseh stroškov storitev (vzdrževanje komunikacijskega strežnika, mesečni in periodični pregledi ter popravilo dvigala, popravilo in montaža razsvetljave, menjava luči, menjava javljalnikov, obnova železne konstrukcije klopi, izdelava prečnih zaščitnih nosilcev na oknih prvega nadstropja, snemanje kanalizacije, servis klime, servis knjigomata, pregled plinske instalacije, pregled gasilnikov in hidranta, popravilo zunanjih plošč na fasadi, vzdrževanje spletne strani ...). Strošek investicijskega vzdrževanja v višini 7.017,68 € predstavlja 10,73 % vseh stroškov storitev. Vse knjižne omare smo podprli z navojnimi palicami in utrdili

lesene podporne police z vijaki. Menjali smo notranje roloje na ročni pogon na vzhodni strani knjižnice.

Indeks v primerjavi z lanskim letom je višji pri prireditvenih storitvah. Imeli smo potopisno predavanje in literarni pogovor ter e-predavanje preko Zooma v začetku leta, kasneje pa leterane nastope in gledališke predstave za otroke in odrasle (str. 44, tabela 17: Pregled prireditev v letu 2021). Indeks pri postavki objave in članarine je večji, ker smo v decembru 2021 objavili razpis za direktorja knjižnice v Večeru, sem spadajo še oglasi Varnost na spletu in Krim pobarvanka v brošuri policijskega sindikata, oglas v PIRS-u, voščilnica oziroma oglas na Radiu Šmarje ter članarina Zvezi združenj splošnih knjižnic in prispevek za Kalanov sklad. Indeks v primerjavi z letom 2020 je večji še pri intelektualnih storitvah, kamor spada pravno mnenje glede dostopa do informacij javnega značaja in izdelava odločbe o delni zavrnitvi dostopa, izdelava in oblikovanje spletne strani, provizija za sodno in predsodno izterjavo ter medknjižnična izposoja.

3. Strošek amortizacije znaša 8.740,72 €.

Amortizacijo knjižničnega gradiva v znesku 8.740,72 € smo pokrivali v breme lastnih sredstev.

4. Izredni, finančni in prevrednotovalni odhodki znašajo 98,29 €.

- plačilo dohodnine za nagrado 45,00 € (nagradni natečaj) in stotinska izravnavna 0,01€,
- odpis terjatev po oklicu sodišča o začetku osebnega stečaja v znesku 53,28 €.

5. Stroški v zvezi z delom znašajo 2.795,51 €. Indeks v primerjavi z letom 2020 je 129,58 %.

To so kotizacije za stroške izobraževanja in povračila stroškov zaposlenim, nastalih na službenih potovanjih v času izobraževanja v državi in tujini – dnevnic, nočnin, stroškov prevoza, cestnin, parkirnin ter stroški službenih potovanj (km). Strokovnih izobraževanj so se udeležili zaposleni glede na potrebe delovnega procesa oziroma možnosti izvedbe in so navedena v poslovnem delu poročila (str. 28, tabela 4: Pregled izobraževanj zaposlenih). Načrtovali smo višje stroške, saj smo si tudi želeli, da bi se izobraževanja sprostila, ampak je večina izobraževanj potekala preko spleta.

6. Stroški dela zaposlenih znašajo 540.094,75 €. Indeks v primerjavi z letom 2020 je 105,21 %.

Pri izplačilu plač in drugih osebnih prejemkov smo upoštevali veljavno zakonodajo, Zakon o sistemu plač v javnem sektorju, Kolektivno pogodbo za javni sektor, Aneks h Kolektivni pogodbi za kulturne dejavnosti v Republiki Sloveniji in drugo spremljajočo plačno zakonodajo. Aneks h Kolektivni pogodbi za kulturne dejavnosti v Republiki Sloveniji (UL. 88/2021) določa izplačilni dan do 10. dne v mesecu za pretekli mesec in se prvič uporabi pri izplačilu plače za mesec maj 2021 v mesecu juniju 2021.

Tabela 7: Stroški dela po stroškovnih mestih

	Sl. Bistrica	Oplotnica	Poljčane	Makole	Javna dela	SKUPAJ
Plače zaposlenih	329.157,88	37.725,23	56.137,90	26.183,29	41.848,00	491.052,30
Regres za LD, jubil. nagr., odpr.	13.718,67	1.884,96	2.869,26	1.397,76	2.747,70	22.618,35
Prevoz	5.935,52	861,31	1.029,63	490,35	795,25	9.112,06
Prehrana	10.813,80	1.006,67	2.359,16	721,32	2.411,09	17.312,04
Skupaj:	359.625,87	41.478,17	62.395,95	28.792,72	47.802,04	540.094,75

Za povračilo stroškov prehrane med delom je bilo izplačanih **17.312,04 €**. Znesek regresa za prehrano se usklajuje z rastjo cen prehrablenih izdelkov vsakih šest mesecev, po novem je usklajeni znesek regresa za prehrano objavljen na spletni strani ministrstva, pristojnega za upravo.

Za povračilo stroškov za prevoz na delo in z dela je bilo izplačano **9.112,06 €**.

Strošek prevoza se je zmanjšal zaradi spremenjene zakonodaje. Navedeno pomeni spremembo od dosedanjega načina povračila stroškov prevoza na delo in z dela, kjer je bil javni uslužbenec primarno upravičen do povračila stroškov prevoza na delo in z dela v obliki stroškov javnega prevoza. Aneks pa sedaj določa, da je javni uslužbenec primarno upravičen do stroškov prevoza na delo in z dela v obliki kilometrine. Prizna se kilometrina v višini 10 % cene neosvinčenega motornega bencina – 95 oktanov za vsak polni kilometer razdalje, vendar ne manj kot 30 evrov.

V letu 2021 ni bila izplačana jubilejna nagrada, niti odpravnina.

Regres za letni dopust v letu 2021 na delavca je bil izplačan v znesku **1.050,00 €**. Regres za letni dopust je prejelo 18 redno zaposlenih delavk ter delavka, ki nadomešča delavko na porodniškem dopustu. Skupno izplačana sredstva za regres so znašala **19.870,65 €**.

V letu 2021 smo imeli zaposlene 3 javne delavce (po urah 2,69). Sredstva za plače javnih delavcev financirata Zavod za zaposlovanje in Občina Slovenska Bistrica v deležu 60 : 40. Izplačilo dodatka za delovno dobo in dodatka za posebne pogoje, ki izhajajo iz razporeditve delovnega časa, dodatke za delo v delovnem času, ki je za delavce manj ugoden, oziroma dodatke, ki pripadajo delavcem v skladu s kolektivno pogodbo izvajalca, dodatno krije Občina Slovenska Bistrica. Za delavce, zaposlene preko javnih del, smo izvedli izobraževanje Varstvo pri delu. Izplačan jim je bil tudi regres za letni dopust v višini minimalne plače 1.024,24 € v sorazmernem deležu, kar skupaj znaša **2.747,70 €**.

Rast življenjskih stroškov v letu 2021 v primerjavi z letom 2020 je 4,9 %.

V letu 2021 je bilo po urah zaposlenih 17,44 delavcev (brez delavcev preko javnih del). Nadomestila za odsotnost – bolezen do 30 dni – so bila izplačana za 1355 ur, kar znaša 0,65 delavca. Nadomestila odsotnosti za nego družinskega člana in nadomestila bolniškega staleža nad 30 dni so bila izplačana za 894 ur, kar pokriva 0,43 delavca, in so bila refundirana s strani Zavoda za zdravstveno zavarovanje. Iz naslova nadomestil, ki se nanašajo na protikoronske ukrepe, je bilo 1.040 ur nadomestil, kar znaša 0,49 delavca.

Tabela 8: Odhodki po vrstah stroškov po posameznih občinah

ODHODKI	REALIZACIJA	OBČINA SLOVENSKA BISTRICA	OBČINA OPLOTNICA	OBČINA POLJČANE	OBČINA MAKOLE
E. Stroški mat. in stor.	103.530,12	83.603,59	7.937,03	7.848,48	4.141,02
Stroški materiala	38.135,77	30.558,27	3.287,32	2.557,69	1.732,49
Stroški storitev	65.394,35	53.045,32	4.649,71	5.290,79	2.408,53
F. Amortizacija	8.740,72	8.740,72			
G. Drugi izredni odhodki	98,29	98,29			
H. Stroški v zvezi z delom	2.795,51	2.042,07	220,51	306,35	226,58
I. Stroški dela	540.094,75	407.427,91	41.478,17	62.395,95	28.792,72
J. SKUPAJ ODHODKI	655.259,39	501.912,58	49.635,71	70.550,78	33.160,32

Tabela 9: Indeks odhodkov po vrstah stroškov v primerjavi s predhodnimi leti

	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Stroški materiala	117,83	92,09	94,19	95,64	130,34
Stroški storitev	128,64	83,49	100,14	175,18	60,29
Amortizacija	0,0	0	21,38	26,07	4825
Izredni, finančni in prevrednot. stroški	0,0	0	191,19	0,00	0
Stroški v zvezi z delom	188,84	63,19	89,65	50,08	129,58
Stroški dela	106,23	107,59	93,97	121,33	105,21
SKUPAJ:	108,95	103,27	94,27	125,36	100,28

Iz izkaza prihodkov in odhodkov za leto 2021 je razviden presežek prihodkov nad odhodki v višini **12.140,65 €**. Od leta 2010 davek od dohodka ni več vključen v strošek, ampak vpliva na poslovni izid. Tako je presežek prihodkov nad odhodki v obračnem obdobju z upoštevanjem davka od dohodka pravnih oseb **12.084,32 €** in bo skupaj s presežkom prihodkov nad odhodki iz prejšnjih let v znesku **43.091,32 €** porabljen v okviru opravljanja knjižnične dejavnosti kot javne službe.

Tabela 10: Prikaz poslovnega izida za leto 2021

Prihodki	667.400,04
Odhodki	655.259,39
Prihodki +/- odhodki	12.140,65
Davek od dohodka pravnih oseb	56,33
Presežek prihodkov nad odhodki	12.084,32

2.3 POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI

V izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti se ločeno izkazujejo podatki o prihodkih in odhodkih za izvajanje javne službe ter o prihodkih in odhodkih od prodaje blaga in storitev na trgu, razčlenjeni po vrstah prihodkov in odhodkov. Stroške knjižnice, ki jih ni mogoče neposredno uvrstiti v dejavnost javne službe ali tržno dejavnost, delimo med dejavnosti po kriteriju razmerja med prihodki obeh dejavnosti.

Po pojasnilih Ministrstva za finance št. 410-11/2020/4 in 410-11/2020/6 z dne 22. 1. 2020 in 4. 2. 2020 v zvezi z izvajanjem 80. člena Zakona o javnih financah v povezavi s Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava razumemo, da prihodki od uporabe prostora niso prihodki iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu, ampak so lahko le prihodek iz naslova javne službe.

Občina zagotavlja dejavnost javne službe zaradi javnega interesa. Iz dosedanjih pojasnil ministrstev je razbrati, da je le malo storitev mogoče opredeliti kot tržno dejavnost. Po spremenjeni obravnavi najemnin in uporabnin so vsi prihodki, ki jih ima knjižnica, iz naslova javne službe.

2.4 POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA ZA LETO 2021

Izkaz prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka vsebuje podatke o prihodkih in odhodkih v obračunskem obdobju in v predhodnem obračunskem obdobju.

Pri ugotavljanju prihodkov in odhodkov je upoštevano načelo denarnega toka – plačana realizacija. Izpolnjena morata biti dva pogoja:

- da je poslovni dogodek nastal in
- da je prišlo do prejema ali izplačila denarja oziroma njegovega ustreznika, za zneske prejetih in danih predujmov pa ob prejemu oziroma izplačilu zneskov.

Podatki so razčlenjeni v skladu z Zakonom o računovodstvu ter enotnim kontnim načrtom za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava.

Med prihodki in odhodki so izkazani zneski, ki so nastali od 1. januarja 2021 do 31. decembra 2021.

Podatki so izkazani na predpisanih evidenčnih kontih, ki niso primerljivi s podatki iz izkaza prihodkov in odhodkov.

Tabela 11: Prihodki in odhodki po načelu denarnega toka po posameznih letih

	2017	2018	2019	2020	2021	Indeks 2021/2020
Skupaj prihodki	643.793	690.981	675.659	768.448	842.932	109,69
Skupaj odhodki	651.271	707.511	648.969	719.848	852.558	118,44
Presežek prihodkov nad odhodki			26.690	48.600		
Presežek odhodkov nad prihodki	7.478	16.530			9.626	

V primerjavi z letom 2020 so celotni prihodki po načelu denarnega toka znašali 842.931,69 € in so se povečali za 9,69 %, odhodki v znesku 852.557,64 € pa so se povečali za 18,44 %.

Presežek odhodkov nad prihodki po načelu denarnega toka 2021 je 9.625,95 €.

Presežek po denarnem toku, izračunan po Zakonu o fiskalnem pravilu (ZFisP Ur. list RS št. 55/15) se zmanjša za neplačane obveznosti, neporabljena namenska sredstva in neporabljena sredstva za investicije.

Ker imamo presežek odhodkov nad prihodki (primanjkljaj) po načelu denarnega toka, ne izračunavamo presežka po fiskalnem pravilu, saj Zakon o javnih financah določa, da se upošteva presežek prihodkov nad odhodki po denarnem toku kot osnova za izračunavanje presežka po fiskalnem pravilu.

Ker imamo presežek odhodkov nad prihodki, na kontih skupine 985 ne knjižimo ničesar.

2.5. POJASNILA K IZKAZU RAČUNA FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB DOLOČENIH UPORABNIKOV

Izkaz računa finančnih terjatev in naložb je sestavni del izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka. V izkazu računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 se izkazujejo podatki o prejetih vračilih danih posojil in o danih posojilih za tekoče in preteklo leto ter izdatki, namenjeni nakupu kapitalskih deležev, in prejemki iz naslova prodaje teh deležev.

Knjižnica nima prejetih oziroma danih posojil, zato v izkazu ne izkazuje podatkov za leto 2020 in za tekoče leto 2021.

2.6 POJASNILA K IZKAZU RAČUNA FINANCIRANJA DOLOČENIH UPORABNIKOV

V izkazu računa financiranja določenih uporabnikov od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 se izkazujejo podatki o zadolževanju, odplačilih dolgov, povečanju sredstev na računih in zmanjšanju sredstev na računih za tekoče in preteklo leto. Izkaz je sestavni del izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka.

V izkazu knjižnica za predhodno leto izkazuje povečanje sredstev za 48.600,33 €, za tekoče leto pa zmanjšanje sredstev na računih za 9.625,95 €, kar je presežek prihodkov nad odhodki iz denarnih tokov.

3. DAVEK OD DOHODKA PRAVNIH OSEB ZA LETO 2021

Tabela 12: Davek od dohodka pravnih oseb za leto 2021

Skupaj prihodki (vsi v izkazu poslovnega izida)	667.400,04
Delež/pridobitna dejavnost	6,3532%
Pridobitni prihodki (članarine, fotokopije, opomini, zamudnine, uporaba prostora, dotacije drugih, obresti ...)	42.401,56
NEPRIDOBITNI PRIHODKI	624.998,48
Skupaj odhodki (vsi v izkazu poslovnega izida)	655.259,39
Pridobitni odhodki/delež vseh odhodkov	41.600,31
NEPRIDOBITNI ODHODKI	613.659,08
Pridobitni prihodki	42.401,56
Pridobitni odhodki	41.600,31
Razlika +/- (osnova za davek)	801,25
Olajšava za investiranje po 55a čl. ZZDPO-2 (63 % osnove)	298,15
Olajšava za zaposlovanje invalidov	206,64
Osnova za davek	296,46
19 % davek 2021	56,33
Vplačana akontacija za 2021	43,08
Obveznost za doplačilo davka	13,25
Akontacija davka za leto 2022 19 %	56,33
Trimesečni obrok akontacije	14,08

V skladu s Pravilnikom o opredelitvi pridobitne in nepridobitne dejavnosti za prihodke iz naslova uporabe prostora in plačil uporabnikov za blago in storitve (članarine, fotokopije, plačilo poteklih rezervacij in medknjižnične izposoje, opomine, zamudnine, nadomestilo za izgubljeno gradivo, prodajo knjig in vrečk, izterjava), obresti, odškodninske zahteve, prispevke drugih, le-te izvzamemo iz neobdavčljivih dohodkov. Ti prihodki znašajo 6,3532 %. Pri odhodkih je upoštevano univerzalno sodilo, % med pridobitno in nepridobitno dejavnostjo. Upoštevali smo 40 % olajšavo za investicije pri nabavi opreme za pridobitno dejavnost iz prejšnjih let in olajšavo za zaposlitev invalidne osebe. Uveljavljali smo le 63 % osnove za davek, zato je 37 % davčne osnove obdavčene. Obveznost za davek od dohodka pravnih oseb je 56,33 €.

Računovodsko poročilo sta pripravili:
Nada Medved, računovodkinja

Patricija Breznikar, direktorica

C. IZJAVA O OCENI NOTRANJEGA NADZORA JAVNIH FINANC

Podpisana se zavedam odgovornosti za vzpostavitev in stalno izboljševanje sistema finančnega poslovanja in notranjih kontrol ter notranjega revidiranja v skladu s 100. členom Zakona o javnih financah z namenom, da obvladujem tveganja in zagotavljam doseganje ciljev poslovanja in ureničevanja proračuna.

Sistem nadzora javnih financ je zasnovan tako, da daje razumno, ne pa tudi absolutno zagotavljanje ciljev: tveganja, da splošni in posebni cilji poslovanja ne bodo doseženi, se obvladujejo na še sprejemljivi ravni. Temelji na nepretrganem procesu, ki omogoča, da se opredelijo ključna tveganja, verjetnost nastanka in vpliv določenega tveganja na doseganje ciljev, in pomaga, da se tveganja obvladuje uspešno, učinkovito in gospodarno.

Ta ocena predstavlja stanje na področju uvajanja procesov in postopkov notranjega nadzora javnih financ v Knjižnici Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica, Trg svobode 16, Slovenska Bistrica.

Oceno podajam na podlagi notranje revizijske službe za področje letnega poročila za leto 2020 z vidika skladnosti poslovanja s predpisi in namenskosti porabe sredstev ter zagotavljanja celovitosti informacij.

Šifra proračunskega uporabika: 37427

Matična številka: 5052939000

V KNJIŽNICI JOSIPA VOŠNJAKA SLOVENSKA BISTRICA je vzpostavljeno:

1. Primerno kontrolno okolje

- a) **na celotnem poslovanju,**
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še ni vzpostavljeno, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še ni vzpostavljeno, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

2. Upravljanje s tveganji

2.1. Cilji so realni in merljivi, tp., da so določeni indikatorji za merjenje doseganja ciljev

- a) **na celotnem poslovanju,**
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še ni vzpostavljeno, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še ni vzpostavljeno, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

2.2. Tveganja, da se cilji ne bodo uresničili, so opredeljena in ovrednotena, določen je način ravnanja z njimi

- a) na celotnem poslovanju,
- b) **na pretežnem delu poslovanja,**
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še ni vzpostavljeno, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še ni vzpostavljeno, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

3. Na obvladovanju tveganj temelječ sistem notranjega kontroliranja in kontrolne aktivnosti, ki zmanjšujejo tveganja na sprejemljivo raven

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še ni vzpostavljeno, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še ni vzpostavljeno, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

4. Ustrezen sistem informiranja in komuniciranja

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še ni vzpostavljeno, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še ni vzpostavljeno, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

5. Ustrezen sistem nadziranja, ki vključuje tudi primerno (lastno, skupno, pogodbeno) notranje revizijsko službo

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še ni vzpostavljeno, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še ni vzpostavljeno, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

6. Notranje revidiranje zagotavljam v skladu s Pravilnikom o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ

- a) z lastno notranjerevizijsko službo,
- b) s skupno notranjerevizijsko službo,
- c) z zunanjim izvajalcem notranjega revidiranja,
- d) nisem zagotovila notranjega revidiranja.

Odgovorna oseba:
Patricija breznikar, direktorica